

صنایع کمال و فضایل خلا زو آسمان و جلا
بهرین و برین و درین و بین و درین و بین



بهرین و برین و درین و بین و درین و بین
بهرین و برین و درین و بین و درین و بین

جسکی فرست منظور ہر ایک شائق کو چھاپہ خانہ سے مل سکتی ہے جسکے معاینہ و مطالعہ سے شائقانِ اصنام کتابت کے معلوم فرما سکتے ہیں قیمت بھی ازان پر اس کتاب کے پیش پرچہ کے عین صفحہ چوسادہ سے ہیں انہیں بعض کتب کلیات و دواوین و قصائد فارسی و اردو کی درج کرتے ہیں تاکہ جن فن کی یہ کتاب ہو اس فن کی اور بھی کتب موجودہ کارخانہ سے قدر دانوں کو آگاہی کا ذریعہ چھپل ہو

| کتب کلیات و دواوین و خوشنویسی | کتبیات نظم غالب - میرزا اسد اللہ خان غالب دہلوی - |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| کلیات حزمین - یہ مجموعہ نوادر روزگار سے ہے جس میں چند رسائل ہیں - | انتخاب کلیات عینا خسرو - اس میں چار دیوان ہیں |
| ۱۔ سوانح عمری حضرت مصطفیٰ - ۲۔ تواریخ سیاحین | ۱۔ دیوان تحفۃ الصغیر - صخرین کا کلام - |
| ۳۔ قصائد لکھنؤ - ۴۔ انوار اللمع اسلام - | ۲۔ دیوان وسط الحیات - عنوان |
| ۵۔ دیوان مصنف - ۶۔ شتویات منہج و چین آئین - | ۳۔ شباب کلام - |
| ۷۔ شتویات خرابات - ۸۔ سفر سنگ اسم - | ۴۔ دیوان غزل الکمال - جو کمال عمر چالیس برس میں تالیف فرمایا - |
| ۹۔ تذکرۃ الشائقین - مصنفہ شاعر عظیم المنظر وحید العصر شیخ محمد علی حزمین - | ۵۔ دیوان البقیعہ نقیہ - کلام |
| کلیات خاقانی - جس میں قصائد عربی و فارسی و غزلیات و رباعیات کا پورا ذخیرہ ہے ایسا کلیات اس جامعیت کے ساتھ کیا سہی جو اس مطلع میں فحش ہو کر | ۶۔ ہنگام پیری - |
| مع حل و حالی اشعار عربی کے دو جلدیں چھپا دی - | یہ کلیات ایک انتخاب ہے چار دیوان روکش میں طبع |
| کلیات مرزا بیدل - اس کلیات میں چار | سخنور صاحب کمال ملقب بہ طوطی ہند حضرت |
| کتابیں ہیں - | امیر خسرو و دہلوی - |
| ۱۔ دیوان بیدل غزلیں و دیوان کی - | کلیات جامی - تصنیف ملا عبد الرحمن جامی - |
| ۲۔ غنا صمدیل - | کلیات نظیری نیشاپوری - از خوش فکری |
| ۳۔ رقیبات بیدل - | ۴۔ نظیری نیشاپوری - |
| ۴۔ نکات بیدل - تصنیف شیخ شمس الدین | کلیات ظہیر فاریابی - تصنیف صدر اکمل البصر |
| نصیب مرزا عبد القادر بیدل - شاعر - | ۵۔ فاریابی - |
| | ۶۔ دیوان نظیری فاریابی - تصنیف |

M.A. LIBRARY, A.M.U



PF7901

بسم الله الرحمن الرحيم

پس از حمد و اوراد و نعت رسول مختار و مناقب چید کرار و فضائل ائمه الهام و محمد و اصحاب خیار گزین
 به سبب بهتری سید تصدق حسین رضوی دیرینه خدمتی مطیع و مقبول اهدار اوده اثبات خدمت عاشقان حق
 خدمت میداد که سوره مخایم عظام زبده شایع کرام علی بن احمد بن ابی بکر المشرقی بیست و نهم جامع کلیات قدس
 الصبح الشکلی حضرت مصلح الدین شیخ سعیدی شیرازی قدس سره و بیاجیه که در آغاز کلیات ملحق فرموده اند
 سطور و چند بابت ترتیب فهرست غریبات بدین خلاصه در آن نگاشته اند که روزی مظهر غزل خواجگان
 می سرانید که مصرعه اولش این بود مهر عهده نظر خداست بنیان ز سر جو انباشده چون تمام غزلش یاد بود و چنانچه
 ازین غزل خوانده بغزل دیگر رفت - یا زمان استدر غایت غزل ازین نمودند بنده و مجموع طبقات و بدائع
 و خواتیم و غریبات قدیم نظر کردم و نیافتم - با بجهله نهسته بطریق حروف تہجی نگاشتم و بنمایش بر حروف اول از مطلع
 هر غزل نهادم - پس از مدتی شخصه این بیت در رتبه بکشته یقین غزل را ازین طلب و پشت بدین من و روف
 عهد چنان گذارستم که در اسن تو دست بدارم به تیغ تیر خیز چون بیت مرقومه از میان غزل بود چند آنکه ندر رتبه
 نه است بحسب نمودن بی مطلب نبردم - با آخر نه رسته دیگر به خیر تحریر و آوردم و در آن لحاظ روین را که مراد از
 حروف آخر غزل است نگاه داشتم نقطه فی الحال که بفرموده استبداد شایقین کلیات مذکور باز به بعضی طبع در آمد
 اتفاقاً عبارت دیباچه مذکور بنظر کیمیا اثر او رنگ آراسته حشمت را قبالت زیچ سپاد و اہست و اجلال نسل جو دو گم
 قدر دان اہل علم و قلم امیر و الہام بر جہیر سید و نظیر صاحب ملک مو نور جنبای ششی نور ل کشور و صاحب قبا
 و زار اجلاله در آمد - هر چند شخص نه رسته فرمودند دنیا فند - طر فہ انیکہ در کلیات مملوئے ہمد و کاکہ ہم نشانی از فرست
 مذکور پیدا نمود - من اہل ذلک بسا سفا خود نموانم ہمچو ان فرمودند کہ جامع موصوف بہ ترتیب نہ رسته
 مذکورہ چہ عرق رینیہا نموده دعوی ترتیبش بہ دیباچہ خود فرمود و انرش و بہیچ مملوئے عرافتہ نمی شود - باید کہ ترتیب

فرستاده که امری است که ضروری است و همیشه مستدرج و مجابحه نبوده آید یقین که علاوه فائده عام روح
 نیز نتایج جامع و تنوع در تمام شادان و فرحان خواهد شد چه پس از مدت مدید و زمان بعید غروب گم گشته و عویش بچند
 نشود و جاوه گری شود پس کترین بغور صد و حکم اشرف و اعلی لطف تعلیمش را از سبب میان جان ساختن و به تشریف
 فرستاده که بوجه احسن پرداختیم اکنون در پرده مبارکه بناسه فرستاده به ترتیب حروف و تاجی بر روی
 خردمانان و شد تا که جویندگان را در استخراج آنها عام ازین که مطلع غزل باشد یا شعر نیست و دیگر از آن مردی و فکر
 نماید حال نگردد و بلاغ و تامل بخاطر ردیف غزل مطلوب بر آید و هم آنکه در قصاید عربیه اگر چه بناسه قصیده
 از آن بر ردیف یا سه ششمانی گشته چون بلا بحر علی قبری - اما شیخ مدوح اکثر اشعارش را بر ردیف و از فرشت
 و سیمین مقصود و غیره و مروده اند چون السحر علی الناس - الی الذی قبل المصائب و غیره - از آنجا که اشعار مذکور
 هم به کتب جامع کسریه صوت یا خواننده می شنوند اند و چون گافش قوشی بخاطر را ندرهند و حال این معنی کرده و در ردیف
 یا سه ششمانی تلاش قرار نگیرد و واضح با و که امر مذکور مخصوص به قصاید عربیه است نه فارسیه و هم آنکه چون در کلیات
 مطلوب و در اکثر قصاید و غزلیات و غیره را بغیر بخاطر ردیف با هم خلط یا نیم و این سبب ترتیبی در کلیات مطلوب و در طالع
 و دیگر هم چون مطلع بود و لهذا این را در انجمن لایق در فرستاده به اینچنین کلام را از مقام غیر بدو گشته و تحت ردیف
 خرد و شایانها و پنجاه از نمبر شایانها و پنجاه بر طاهر است و الحمد لله رب العالمین و بحوله و قوته استعین فقط



| فہرست کلیات حضرت شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی قدس سرہ | | | فہرست کلیات حضرت شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی قدس سرہ | | |
|-----------------------------------------------------|------------------------------------|------|-----------------------------------------------------|------|------|
| صفحہ | بیت | نصفہ | بیت | نصفہ | صفحہ |
| | م | | قصائد عربیہ | | |
| | | | الف | | |
| ۱۲ | لا تدر خلن السوق ما دست مغلسا | ۸ | لک الہوی قلبی وجاش صغیرا | | |
| ۹ | فیروا دغا یا سیل الدراہم | " | ونہی المودۃ الذی اصبح نفیرا | | |
| ۱۲ | فاح نشر الحی وحب النسم | " | حدائق روضات النعم طیب | | |
| | در اہی من سہرہ و جدی الہم | " | تفصیق علی نفس بچہ حبیب | | |
| | آنا دلال ابنہ الکرام لابنار الکرام | ۱۰ | آن لم است یوم الوداع تا سفا | | |
| | اجلت الراحة والراح قلبی تمام | " | لا تجسونی فی المودۃ منصف | | |
| | ن | " | اصبحت مفتونا یا عسین تہنفا | | |
| ۴ | ان ہجرت الناس واخرت الہوی | " | لا استطیع العین تہنفا | | |
| | لا تلو مولی فان السدر زمان | " | یا غدی مم تہنفا واستقے سقی ہدانا | | |
| | ہ | " | خلتہ سہر لیلی ودع الناس نیانا | | |
| ۵ | الحمد للہ رب العالمین علی | " | یا ملوک الجہاں زلفا ہر علی | | |
| ۹ | ما وجب الشکر من تجدد کمالہ | | یا صاحب ارجو القلب سکرے | | |
| | جاء الشکر بربہ لا مردلہ | | ح | | |
| | دلم یطیق حبرۃ القاسی بقاسینہ | | تعدر صمدت الواجدین فضاہا | | |
| | می | | ومن صلاح وحدانا علیہ جہنا | | |
| | | | و | | |
| ۱۳ | جستہ و تنجلی المدایع لا یجری | | کمی المریض الناس یا فی جہانہ | | |
| ۴ | غلامی الما تہطل علی اسکری | | الی ساق محبوب شیشہ بالبرد | | |
| | عیب علی و عدوان علی الناس | | ر | | |
| | نواہی غایتہ و قلبی جلد فاسس | | | | |
| ۵ | آدام نیشج الفزلان فی الوادی | | | | |
| | اخذہ لک عید ابن حبیب | | | | |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۶۸ | سهرانکه و طلبش سخی می برد با دست علم دولت نور و ز بهر صحرای بر خاست لشکر ز جنت سرازیر می بر خاست | ۶ | ز هدایت من وصالک باو عزم الا ما انت ناسینة العوالم آفتاب شمس با بدارک ام پر آفتابم غصن بن لبان لا ادر می علی قلبی العبدوان بن عینی الی |
| | و | ۷ | دعته اسکی تیم الهوس فاضله علی ظاهری صبر کنیج الضاکب وفی باطنی هم کلدنغ القارپ متی جمع ثمنی جنب المعاضب و کین خلاص القلب بن یزابل |
| ۱۹ | تراز دست اجل کی قرار خواهد بود قرارگاه تو دار الهیست در خواهد بود روزی که زیر خاک تن مانده شود آنها که کرده ایم یکایک عیان شود نفضل خدایا که تو اند شمار کرد تا کیست آن که شکر کی از زبان کرد | ۸ | آفرین استیانی علی الریحان والاس انی علی فطر یام مفت آسین |
| ۳۰ | چو هر در سپرد اندر راه حق ثابت قدم گردد وجود غیر حق در چشم توحیدش عدم گردد جهان بر آب نهاده است وزندگی بر باد غلام هست آنم که دل بر و نهاده | ۹ | م قصائد فارسیه |
| ۳۱ | سعدی اینک بقدم رفت و لبس باز آید مفتی ملت اصحاب نظرند باز آید آحمد الله تعالی که علی رغم حسود خیل باز آمد و غیرش بنواهی مقصود چند بیگبخت کسانی که اهل شیراز اند که زیر بال حماسه بلند پیراز اند که ام باغ بدیدار دوستان ماند کسی بهشت نگوید به بوستان ماند | ۱۰ | الف |
| ۳۲ | باز آید آن که لغافوت کند لیل و نهار | ۱۱ | شکر و سپاس و منت و غوث خدایا پروردگار خلق و خداوند کبریا اگر ملاحظه خواهی بدشت برین را بیا ملاحظه کن کوه و بهار زمین را |
| ۳۵ | | ۱۲ | ت |
| | | ۱۳ | ایها الناس جهان جاسک تن آسانی نیست مرد و دانا جهان دشمن از زانی نیست خوش است عمر در دنیا که جاودانی نیست بس اعتماد برین پیچ و زغالی نیست سازان نه پیغمبر که پیش از وجود نهاده است |

| صفحه | بیت | مستفاد | بیت |
|------|----------------------------------------|--------|---------------------------------------|
| | هم | | |
| ۲۴ | تجسّم صورت بگردیدست عالم | ۲۴ | خوش بود و امن سواد تماشا سے بہار |
| ۳۵ | ازین صورت بگرد و غایت ہم | ۲۵ | بس بگردید و بگرد و روزگار |
| | خدا ایراج تو ان گفت شکرت و فضل و کرم | ۲۶ | دل بر نیار و ز بند و مہوشیہ |
| | بدین کرم کہ دگر بارہ کرد بر عالم | ۲۷ | بہیج بار درو خاطر و ہیج دیار |
| | ن | ۲۸ | کہ بزد و خرفانی ست آدمی بسیار |
| ۳۱ | این مٹی بہ اہل زمین بود از آسمان | ۲۹ | کہا ہی رودان شد شکرت گفتار |
| ۳۲ | وین رحمت خدا سے جہان بود جہان | ۳۰ | چرا ہی نکند برود چشم من ز رفتار |
| | تبارک المہد ازلان نقش بند مار پیون | | آہی دل بکام خویش جہان را تو دیدہ گیر |
| ۳۳ | کہ نقش روی تو بر سیمہ چشم و لعل چہین | | در دمی ہزار سال چونوچ آریسدہ گیر |
| ۳۴ | شکر شکرت ہم در دیان مژدہ دیان | | ت |
| | اگر تو باز براری حارثین بہان | | چہ خوش پدیدہ دمی باشد نگہ نیم باز |
| ۳۵ | ترا کہ گفت کہ برقع بر انگن اسی نشان | | بر سیدہ بر سر اندر اکبر شیراز |
| | کہ او روی تو را را سوختہ چون کتان | | شبہ چہین در شفقت آسمان بر جنت باز |
| ۳۶ | آہی محتفل را بدیدار تو زمین | | ز غفلت نشان نشیب اسے پس بر جہاں پرواز |
| | طاعت بہر خستہ ان فرخ زمین | | شش |
| ۳۷ | تمام کشت و نژدین شد این جہستہ مکان | ۳۱ | مصابحا عمر غریبیت و غنیمت دانش |
| | نفضل و شہد بروردگار عالمیان | | گوئی خیر کے کہ توانی سیر از سیر دانش |
| ۳۸ | صح از مشرق بر آمد با نور و زارین | | ل |
| | نفضل و طبع خیر و شد از ضلع رب العالمین | | تو انگری نہ مال ست پیش اہل کمال |
| ۳۹ | پارت این تو نیستہ یا بزرگ سمن | ۳۲ | کہ مال تا لب گوشت و بعد از ان کمال |
| | یار سہ این تو دست یا سہر خورن | | سہ آدمی کہ نظر با یکے ندارد و دل |
| | و | | بہو رقی نہ بہ سورتی ست لائل |
| | و | | شکر فضل خدا سے غرض جہل |
| ۴۰ | ای پیش باز انکہ در قائم آید نہ اسے تو | ۳۳ | کہ امیر بزرگوار اجہل |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------------------------------------------------------------------------|
| ۵۵ | جهان که مرهم دل بودمان بنیش نه نیست در دی بدل رسید که آرام جان برفت وز هر که در جهان بدریغ از جهان برفت | ۴۳ | واجب بر اهل شرق و مغرب دعا سے تو |
| | و | | و |
| ۵۲ | باتفاق و گردل کس نباید داد دشمنی که درین نوبت اتفاق افتاد | ۴۴ | در شبست کشادند بر زمین ناگاه خدا چشم عنایت بخلق کرد نگاه |
| | شش | | می |
| ۵۱ | دل شکسته که مرهم نهد و کارش قیم خسته که از پاسه بکند غارش | ۴۶ | آسمی نفس اگر بیدیده تحقیق بنگری در دلش اختیار کنی سیر تو انگری |
| ۵۲ | بیج باغ نبود آن دخت ماندش که تشنه باد چهل بیدریغ بر کندش | ۴۷ | آسمه که بخواه رفت و در خواں مگر این پنج روزه دریا بے |
| | ن | ۴۸ | نبوت است اندر لوک اندرین سپنج سراسے کنن که نوبت است ای باکمه بدل گر |
| ۵۵ | برگ تحویل بیکدر رمضان بار تو ولیع بر دل انخوان | ۴۹ | بزن چو قوت بازو سے سلطنت داری که دست هست مردانت میدد باری |
| ۵۶ | آسمان راحی بود و گر خون بیار و بر زمین هر زوال ملک مستعصر ایسه المومنین | ۵۰ | خجری و بخیر آدمی را زادی که از شر و زان را مان حق با د |
| | مرثیه در چهار بند | ۵۱ | در تیغ روز جوان و عهد پیرنای نشاند که دلی و عیش خوشین را |
| | بند اولی (رست) | ۵۲ | دنیا نیز زو آنکه به پشیمان کند دے ز نهار بد کن که نیکو دست با سقے |
| ۵۳ | غریبان را دل از بر تو خون ست دل خویشان نمیدانم که چون ست | ۵۳ | گر این خیال محقق شدی به بیداری که رو سے غم مایون ازین طرزه داری |
| | بند دوم (و) | | مرانی |
| ۵۴ | نیز رگان چشم دل در انتظارند غریبان وقت و ساعتی شمارند | | ت |
| | | ۵۴ | و چو دعا رچی دل در و نشاید سبت |

| صفحہ | بیت | صفحہ | بیت |
|------|----------------------------------------|------|----------------------------------------|
| ۵۶ | ترجم دانی یازا المناے | ۵۶ | بند سوہم (رو) |
| ۶۸ | ودا قنی اذا شوش حال | ۵۷ | پس از مرگ جہان دل ممانو |
| ۶۸ | عمرم باخر آہ ششم شہز باقی | ۵۷ | پس از گل و چین لیل خواناد |
| ۶۸ | وز می چنان دیم گشتی رو سانی | ۵۷ | چند چہارم (نوا) |
| ۶۸ | سکی المصانع رکبا تہم فی افلاقی | ۵۷ | برفت آن گلبن ختم پیادہ |
| ۶۸ | تو قد سب چہ دانی کہ در کنار فراتی | ۵۷ | در لیلی ماند و فریادی و دوارے |
| ۶۸ | بر پایان آمد این دفتر حکایت چمنان باقی | ۵۷ | ملکات |
| ۶۸ | بعد دفتر نشاید گفت وصف احاط شتانی | ۵۷ | پ |
| ۶۸ | بقلم است نیاید صفت شتانی | ۵۷ | بکیر گیم و فریادی روی خوبت یا حبیب |
| ۶۸ | صاوقی اشترق قلب بر الشوانی | ۵۷ | راح عینی من بکائی راح روی یا حبیب |
| ۶۸ | تو خون خلق بریزی و روی بر تالی | ۵۷ | ر |
| ۶۸ | زانت چہ مکافات این گندہ یاربے | ۵۷ | آفتاب سستہ آن پری سنج یا ملک یا بشر |
| | ترجیع است | ۵۷ | تہمت سست آن یاقوت است یا اللہ یا پیشکر |
| | الف | ۵۷ | ل |
| ۶۸ | شد موسم بند و تماشا | ۵۷ | آن ہوی النفس بید العقال |
| ۶۸ | برخیز و بیا بسوے صحرا | ۵۷ | لا تبعدی و لقی لا یزال |
| | ت | ۵۷ | مقرر شد کہ ہر آدم ہزار سالہ جو بلبل |
| ۶۸ | آوچ کہ چہ روزگار برگشت | ۵۷ | کہ احتمال نہ دارم نہ دوستان و رقی گل |
| ۶۸ | از من دل و صبر و یاد برگشت | ۵۷ | م |
| ۶۸ | و رہا سے تو ہر کہ ستر غنیمت | ۵۷ | و ظنما گا ہی ہر آسودہی تنم |
| ۶۸ | از روی تو بردہ بر غنیمت | ۵۷ | قالی سلال بطرفی لا تنم |
| ۶۸ | ہر دل کہ ببا شقی زبون نیست | ۶۰ | اقتبہ قبل السخراوات النام |
| ۶۸ | دست خوش روزگار مدون نیست | ۶۰ | نویستہ عشرت نہ زدن ہر آن عالم |
| ۶۸ | باری بگذر کہ در فراقت | ۶۰ | می |

| صفحه | بیت | معنی | بیت | معنی |
|------|----------------------------|------|------------------------------|------|
| ۹۹ | فلاکت بر سیده هم نگفتم | ۹۸ | خون شد دل ریش نه اشتیاق | |
| ۹۹ | عشق که ز جگر می نغمه | ۹۸ | آبی سرو بلند قامت و در دست | |
| | آبی روی تو آفتاب عالم | ۹۸ | و ده که شما ملک چه بیکو هست | |
| | انگشت نای آل آدم | ۹۸ | تعب از طلب تو در سرم نیست | |
| | گل را سیر بدیش من نام | | غیر از تو بخاطر اندرم نیست | |
| | با حسن و جمال آن گل اندام | | | |
| | ن | ۹۸ | در عهد تو ایستاده نگار و لبش | |
| | بگذشت و زمانه نگر و یاس | | بس اندک لبش کند و سوگند | |
| | در پای کشتان ز کبر و هن | | چشمی که زنگنه نماند | |
| | و | | لبش که کبر و سرور ندارد | |
| ۹۸ | بر بود و حال است بهر دو | | س | |
| | از راه شیب چهار ده ضو | | آه ز غم و غم که در کس | |
| | بی | | در غم و غم تو ایستاده | |
| ۹۸ | ای زلفت تو هر دم کند | | آه ز غم و غم که در کس | |
| ۹۸ | چشمیت بگرشتم چشم بدست | ۹۸ | آه ز غم و غم که در کس | |
| | آبی دل نه هزار عدد و دس | | یا ز غم و غم که در کس | |
| | کام از طلب و فانی که دس | | آه ز غم و غم که در کس | |
| ۹۸ | آبی چون لب لعل تو شکرین | ۹۸ | آه ز غم و غم که در کس | |
| | با دام چو چشمیت است بهر دس | | آه ز غم و غم که در کس | |
| | طیلس است | | آه ز غم و غم که در کس | |
| | الف | | آه ز غم و غم که در کس | |
| ۲ | اول دفتر بنام اینزدانا | ۹۸ | آه ز غم و غم که در کس | |
| ۹۸ | طایف و سپهر و کاری و توانا | | آه ز غم و غم که در کس | |
| ۲ | آن که دس بهر دس بهر دس | | آه ز غم و غم که در کس | |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|---------------------------------------------|------|-------------------------------------------|
| | که شب دراز بود و خوابگاه منهارا | ۴ | وان دام زلف و دانه خال سیاه را |
| | رفتی دل سوداگر بی غیرت به بستانها | | آتش سبکتر نیز ننداردین لعل به هنگام را |
| ۱۱ | عیش و طرب آوری تا بهر لاله ریخاها | ۵ | یا وقت بیداری غلط بود استماع بام را |
| | وقت طرب خوش یا تمام آن دلبر طار را | | آهی نفس خرم اوجها |
| | ساقی بیار آن جام می مهر لبستانان را | ۶ | از بر یار آمده مرچا |
| | | ۷ | اگر تو فارغی از حال درستان یارا |
| ۱۲ | آهی سلسله ان فغان زان نرسد بهادر فرود را | | راغت اند تو بپس نمی شود مارا |
| | از یکباره بهر ازین صبر و آرام و شکیب | ۸ | پیش ما رسم شکن بود عهد وفارا |
| ۱۳ | رفتی و صد هزار دل و دست و در کعب | | الدر ابد تو فراموش کن صحبت مارا |
| | ای جوان اهل دل که توانی تو شکیب | ۹ | بر غیر تا کی و نیم این دل ازرق فام را |
| ۱۴ | خاک را اندر انداختی مستانه خواجه | | بر باد فلاشی و هم این شرک تقوی نام را |
| | زندگانی چسبیده مستور از شرم و آید | ۱۰ | تفاوتی نکند قدر بادشال را |
| ۱۵ | بار آید شیبه نمی جبر و غوا | | گر انتقامت کند کترین گدائی را |
| | ای خفته روزگار در پیا | ۱۱ | چه کند بنده که گردن نهد فرمان را |
| ۱۶ | با سر و یار و دست و پیر و از بر آید | | چه کند گوی که عاجز نشود چو گان را |
| | بوی گلشن چو می باغی صبر آید | ۱۲ | دوست بیدارم من این نالیدن و سوز را |
| | | | تا بهر نوعی که باشد بگذرانم روز را |
| ۱۷ | آری زنده هست و با کوش که روز به روز | ۱۳ | تفخیم اگر طول شدی از نشست ما |
| | و از آن نهال می افتد بهر که در شیب و در شیب | | فرمانی خدای که بر آید ز دست ما |
| ۱۸ | آهی بخت خسته از دایره ای که از کرم | ۱۴ | رو به تو خوش می نماید آینه ما |
| | و ز باغ طافش گل روی تو که چیده و دست | | کاشنه پاکیزه است و روی تو زیبا |
| ۱۹ | آهی دیدنت آسایش و ندیدنت آفت | ۱۵ | ولا نه از بهر و نشد ام ساقی بیار آن آب را |
| | گوی از همه خوبان بهر دوی بهر طاعت | | اولی مرا سپید کن آنکه بدو اصحاب را |
| ۲۰ | اینکه تو داری قیامت همه را در دست | ۱۶ | شب فراغی نخواهم و راج و یار |

| بیت | صفحه | بیت |
|---------------------------------------|------|------------------------------------------|
| باید که به بند و کمر خدمت و طاعت | | و این نه بستم که به بند و کمر خدمت |
| آی جهان خردمندان گوی که چو گمان است | ۱۰ | آری ماه و دو بهشت در آفتاب است |
| بیرون نرو و گویی کا فتاده به پید است | | یا حوری دوست و خنما به است |
| از جان بیرون نیامده و چانت آرزوست | ۱۲ | از هر چه میبرد و سخن دوست خوشتر است |
| ز نار ناپهیده و ایامت آید و دوست | ۱۴ | پیشام آشتی نفس روح پرور است |
| بسته تو حرام است خجسته نشاست | " | ای کسوت لب میانی به قیامت چالاک است |
| حیف بود و بهشتین روی به است | | زیر پای تو اندوید الا لطف به پاک است |
| بها پاک شود و دوست و محبت دوست | " | آفتابم لب کوی کسی افتاده است |
| که زندگانی او در پاک بودی دوست | | که در آن کوی چو یک شعله بسی افتاده است |
| به جهان خرم از آن که جهان خرم از دوست | " | آین توئی یا سر و لبانی به قیامت آمده است |
| عاشقم به همه عالم که همه عالم از دوست | | یا ملک به صورت مردم به گلزار آمده است |
| بوی گل و باغ مرغ بر خاست | ۱۲ | آین خرد شریف از آن لبان است |
| ایام نشاء و روز صحر است | | و این نقل حار چنان از آن زبان است |
| بهر آن که بهر می نده ام ترقه حرام است | " | این باد بهار بوستان است |
| ای بهر بستان ماه خرابات که ام است | | یا بوی وصال و دستان است |
| پاس بهر دوستانی در گل است | " | آفتاب سر بر آن دیده که روی تو ندیده است |
| مهر و باران می خنجر و دل است | | یا دیده و ایند از تو بهر دیده نگریده است |
| صورتی بهرگز ندیدم کاین بهر می دوست | ۱۲ | آفتاب بهر آفتاب بهر بهر خوش است |
| با خردمندی و خوی بهار ساهنیک دوست | | مهر وصال و دوست علی الرغم دشمن است |
| بیا که تو بت بهر دوست و دوستی و غنایت | " | آین بوی روح پرور از آن کوی و لب است |
| بشرط آنکه گویم از آنچه رفت حکایت | | و این آید زنده گانی از آن عین کون است |
| بخت جوان دارد آنکه با تو قرین است | ۱۵ | ای که گفتی بهر شکل چون فراق یازد است |
| چیز نگردد که در بهشت برین است | | گر امید و شغل باشد بهر چنان دشوار نیست |
| بنده دار آدم بهر نهار است | " | آین که بهر نهار و بهر نهار است |

| بیت | صفحه | بیت | صفحه |
|------------------------------------------|------|---------------------------------------|------|
| طافتم بار فراخی این همه ایام نیست | ۲۴ | که ندارم صلاح بیکبارت | ۱۹ |
| دو شتم آن سنگدل پریشان داشت | ۲۴ | تا دوست مکرنگی در میان دوست | ۱۹ |
| یار دل برود دست بر جهان داشت | ۲۴ | بوسنی بکام دل خونی برده آن دوست | ۱۹ |
| دیدم از دیدار خجیان برگزین شکل هست | ۲۴ | تن آدمی شریفست بجان آدمیت | ۲۰ |
| هر که دارد این نصیحت میکند سیاه است | ۲۴ | نه همین بداس برخواست نشان آدینست | ۲۰ |
| دیگر نشیندیم چنین نکته که برخاست | ۲۴ | چشمش خوش است و بر اثر خواب خوشترست | ۲۰ |
| از خانه بروی آمد و بازار بیار هست | ۲۴ | علم و بافت از شرک ناپ خوشترست | ۲۰ |
| دیدم تو حل مشکلات است | ۲۴ | جان و تنم اید و دست فدای تن جهانست | ۲۱ |
| صبر از تو خلاف ممکنات است | ۲۴ | بهولی نفر و شتم بهر ملک جهانست | ۲۱ |
| دلی که عاشق و صابر بود دیگر سنگ است | ۲۴ | جان ندارد هر که جانانش نیست | ۲۱ |
| از عشق تا بصوری هزار فرسنگ است | ۲۴ | بیک خیشش است آنکه بستانیش نیست | ۲۱ |
| دوست دارم که پوشی رخ همچون قرص | ۲۵ | چون نیست راه برون آمدن ز میدانست | ۲۱ |
| تا چو خورشید نه بیند بهر بام و درت | ۲۵ | فرورت است چو گوی احتمال چو گانست | ۲۱ |
| دل نماده است که گوی خم چو گان تو نیست | ۲۵ | چنان بوی تو آشفته ام بوی تو نیست | ۲۱ |
| ضمیمه را پای گر نیز از سر میدان تو نیست | ۲۵ | که نیستیم خبر از هر چه در دو عالم هست | ۲۱ |
| در و عشق از نذرستی خوشترست | ۲۵ | چون ملک که ایان بجان سلطنت نیست | ۲۱ |
| ملک در ویشی ز هستی خوشترست | ۲۵ | مجدد ترا از ملک رخصا ملک نیست | ۲۱ |
| در تن این هست که بهر هم نیکو دیان نیست | ۲۵ | خوشتر از دوران عشق ایام نیست | ۲۲ |
| در گل دلا که گر نیست و در گل دیان نیست | ۲۵ | بامداد عاشقان را شام نیست | ۲۲ |
| دوش دور از رویت ای جهان جانم از غم تابدا | ۲۶ | خوش میروی به تنها تنها فدای جانست | ۲۲ |
| ای چشمم بر رخ از سودای دل سیلاب و رفت | ۲۶ | بد بوشش میگذاری یاران هر بانست | ۲۲ |
| روز و شب تو را دیدن نیست | ۲۶ | خوش میروم آن لپس که برخاست | ۲۲ |
| شب به چشمم از دیدن نیست | ۲۶ | مرو نیست که میرو چوین راست | ۲۲ |
| زمن بهر نفس که از دست او دور است چون | ۲۶ | خوشتر است که بد روی تو آرام نیست | ۲۲ |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|----------------------------------------|------|---------------------------------------|
| ۳۸ | یا نظربا تو ندانم که سرش ز نظر نیست | ۲۶ | از بهر سر که انگشت شهابش در خون است |
| ۳۹ | که سرش ز بهر کس را بر وزگار اداست | ۲۷ | سحر و جین پیش از اعتبار تو نیست |
| ۴۰ | نگرد که خان مدام دل بست و زیادت | ۲۸ | روی تو بازار آفتاب شکسته است |
| ۴۱ | کار هم چو زلفش با پریشانی و درمست | ۲۹ | متقصر در از نباشد بیای طالب است |
| ۴۲ | پیشتم پس آن از بود دلدار پر خم است | ۳۰ | که زنده آید است آدمی که کشته شده است |
| ۴۳ | مشغول ای و دوست که غیر از تو زیاری است | ۳۱ | شتر آب از دست غریبان حاصل است |
| ۴۴ | یا شهباز در زلف تو فکر قوام کاری است | ۳۲ | وگر نه در خون غریبان سجیل است |
| ۴۵ | چند از اینها شیرین عبارت | ۳۳ | شب فراق که داند که تا سحر غریب است |
| ۴۶ | که ای کاشی حاصل آید به بهر عبارت | ۳۴ | مگر کسی که نرزد آن عشق در بند است |
| ۴۷ | آفتاب از دوزخ و روزگار است و اندر بیت | ۳۵ | عجب جدی که بر کرم دیده بر دشمن است |
| ۴۸ | شوهرم است با ما مستحسنان سبک صید است | ۳۶ | بر در بندگی ز نیم آتش نه میست |
| ۴۹ | مرا خود با تو تری در میان است | ۳۷ | عجب دم خاکی بهر ابرو باد از کوی دوست |
| ۵۰ | وگر نه روی زینا در جهان است | ۳۸ | بوستان در عین سار اگر رفت از کوی دوست |
| ۵۱ | آتش بیدار آتش آنکس را دوست است | ۳۹ | عشق در زردیم و عقل بلامت بر خاست |
| ۵۲ | که ندید بر چنین صورت دل از دست | ۴۰ | هر که عاشق شد از دهم سلامت بر خاست |
| ۵۳ | نه خود و اندر جهان نظیر تو نیست | ۴۱ | فریاد من از فراق یار نیست |
| ۵۴ | که تفریح این رخ شیر تو نیست | ۴۲ | و افغان من از غم آگار است |
| ۵۵ | هر که عشق اندر کند انداخت | ۴۳ | کس چشم و رخی آید که گویم مثل او نیست |
| ۵۶ | هر که دلش بیاید با دوست | ۴۴ | خود چشم عاشقان صورت ندید و غیر دوست |
| ۵۷ | هر کسی را نتوان گفت که صاحب نظر است | ۴۵ | کینه آن بهت خندان که بر روی از دست |
| ۵۸ | عشق بازی و کز نفس بر پیوسته و اگر دوست | ۴۶ | که قمر از دل و دیوانه بیکبار بر دست |
| ۵۹ | هر که دلا را می دهد از دلش آرام رفت | ۴۷ | کس ندانم که دین شهر که قمار تو نیست |
| ۶۰ | باز نیاید خلاص هر که درین دامن رفت | ۴۸ | بیخ بازار چنین گرم چو بازار تو نیست |
| ۶۱ | هر چه دهم نسیم گل از بوستان نیست | ۴۹ | کینه آن کس سر زید تو در خاطر نیست |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۳۶ | روز بر آمد با بختی بر سر گرم بود آفتاب به خیمه بر در پیش شاید این طاعت می رسد که زینش دارند در دل اندیشه در درید خیاالش دارند | ۳۵ | اما بلبل از نفس دوستان است و ماه فرزند از جمال محمد سرو روید با عتدال محمد |
| ۳۷ | شوخی مکن ای دوست که صاحب خانه اند بیگانه و خوشش از پس و پیش نگرانست شرف مرد بود دست و کرامت است هر که این هر دو ندارد عدش بر وجود | ۳۶ | آبشار شکر بیست که خیزین گسارند یا بوی لعلی کاین همه صاحب هم دارند بنای ای خداوند اقبال سرند بخشت بهایون و یقین نمیشد |
| ۳۸ | حرفه میدادند یاران صبر من بر داغ و درد داغ و دردی که نوبت شد تیرست از بار خود عجب جو یا نش حکایت پیش جانان گفته اند من خود این پیدا هیچکس که پنهان گفته اند | ۳۷ | باز آمد و بوی غنچه آورد با و ام شگوه بر سر آورد پیش رویت دگران صورت بر دیوار اند نه چنین صورت و معنی که تو داری دارند |
| ۳۹ | گلستان پیرایه بر خود کرده اند بلبلان را در سماع آورده اند آفتاب که خوابان بهیچاروند همه کس شناسند و هر جا روند | ۳۸ | باد و ست با شگر همه آفاق دشمن اند کوهر هم ست که دگران نیش میزنند خداوندان نهستی می توانند که در ایشان بی طاقت برانند |
| ۴۰ | نه هر چه جانورند آدمی دارند بس آدمی که در آفتاب نقش میروانند گر فغان ارادت بچو رنگرینند که شمر طاعتی بود که بماند بر زمینند | ۳۹ | تو نگران که خنجر سراسی در ویش اند ضرورت است که وقتی از ویندیشند درخت غنچه بر آورد بلبلان مست اند چنان جوان قد و یاران بعین شبستند |
| ۴۱ | آفتاب از کوه سه بر میزند ماه و انگشت بر در میزند آن شکر فند که بر لوش دانی دارد از دل من که دل خلق جفاست دارد | ۴۰ | دینا آن قدر ندارد که برورش کس دارند یا وجود عدش را غم پیوده خورند روندگان طریقی از جلانه بر میزند گرفتگان ارادت بچو رنگرینند |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|--------------------------------------|------|-------------------------------------------|
| ۴۳ | با کاروان مصری چندین لشکر نباشد | ۴۰ | آن کیست کاندل رفتش صبر از دل مانی برد |
| ۴۴ | در لعبت آن چینی زین خود بر نباشد | ۴۱ | ترک از خراسان آینه از پارس نیامی برد |
| ۴۵ | بکمال میل نو آبی میزنند | ۴۲ | آنکه نقش دیگرش بجای معصوم میشود |
| ۴۶ | با دبیای که هوا که میزنند | ۴۳ | نقش او در چشم ما هر روز خوشتر میشود |
| ۴۷ | حجت این کند که راسی تو با ما یکی شود | ۴۴ | آیند وار چنانهم که کلام بسبب برآید |
| ۴۸ | تا بشود و مسود و پرونا و که شود | ۴۵ | و حال چون لب از غم از غم لب برآید |
| ۴۹ | بسیار سالها لب خاک مارود | ۴۶ | اگر آن عهد شکن بر حسرت بشیاق بی |
| ۵۰ | کاین آب چشمه آید و باد صبارود | ۴۷ | جان رفته است که در تالاب دشتان آید |
| ۵۱ | از حال منت خیر نباشد | ۴۸ | اینکه از خست فروس یکی می آید |
| ۵۲ | در کار منت نظر نباشد | ۴۹ | افتری میگردد و یا ملکی سست آید |
| ۵۳ | تر آن دیدن ما غم نباشد | ۵۰ | آن سر و که گویند بیای تو ماند |
| ۵۴ | که در غیبت نه از ما کم نباشد | ۵۱ | هرگز قدمی پیش تو رفتن نتواند |
| ۵۵ | چو کسی که بچکس را بغیر گذر نباشد | ۵۲ | ای ساربان آهسته ران کارام جاتم میزد |
| ۵۶ | که نه در تو باز ماندگرش نظر نباشد | ۵۳ | و اندل کباب خود داشتیم باد استقام نیزود |
| ۵۷ | جان من جان من فدای تو باد | ۵۴ | آن به که نظر باشد و گفتار نباشد |
| ۵۸ | بجست از دوستان نسیاید یاد | ۵۵ | تا مدعی اندر لب پس دیوان باشد |
| ۵۹ | جنگ از طرف دوست دل آزار نباشد | ۵۶ | اگر فدای نباشد زنده خوش شود |
| ۶۰ | یاری که گنگی نکند یار نباشد | ۵۷ | شفاعت همه پیغمبران ندارد و سود |
| ۶۱ | حدیث عشق بلبل مار در نمی گنجی | ۵۸ | آنکه مر آرزو ست ویر میسر میشود |
| ۶۲ | بیان شوق بگفتار در نمی گنجد | ۵۹ | و آنچه مراد رسر است عمر درین نرسد |
| ۶۳ | و یا آری غائب دانی چه ذوق دارد | ۶۰ | بخشن و لب را پیش در صحنه باید |
| ۶۴ | اگر می که در بیای این بر تشنه لب بود | ۶۱ | جز این و قیقه که یاد دوستان کی باید |
| ۶۵ | دوشش بیاد افرو تو آتش لبم برشید | ۶۲ | حجت باز آید از آن در که یکی چون تو در آید |
| ۶۶ | آنم از دیده میسر رفت دزین تر میشد | ۶۳ | روی میوه تو دیدن در دلت یکشاید |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|---------------------------------------------------------------------------------|------|------------------------------------------------------------------------------|
| ۵۱ | که میرود و نشسته است که دوست بازان آرد که عیش خلوت تا ببله او که در تنی دارد | ۴۸ | در پای تو افتادن نشایسته می باشد ترک سر خود گفتن زیبا قدمی باشد |
| ۴۸ | که برگزیده است که بوسه بگیرم می آید که میرود که چنین دلپذیری آید * | ۴۹ | در تن این عیب با قدم مستجاب در می نرود که مرایی می و مشتوق بوسه می نرود * |
| ۵۲ | کسی بعیب من از خوشی تن نه پر دازد که هر که می نگرم با تو عشق می باز و | ۵۰ | ز آنکه که بران صورت خودم نظر افتاد از صورت بی طاقتیم پرده بر افتاد |
| ۴۹ | گر گویم که سر روی سر دایم چنین نباشد در گویم که پای من بر زمین نباشد * | ۵۱ | زنده شود هر که پیش دوست میرود مرد دل بسته آنکه هیچ دوست نگیرد |
| ۵۲ | کاروان شکر از مصر به شیراز آید اگر آن یار سفر کرده ما باز آید | ۵۲ | شوریش ببلان سحر باشد فخته از صبح ببله خبر باشد * |
| ۵۳ | کسی که روی تو دیده هست حال من داند که هر که دل تو برداخته است مستقر خواهد | ۵۳ | سروست ز کاشانه بجز از بر آید غافل ز گل و لاله بیکبار بر آید |
| ۴۹ | کسی که روی تو بیند نگه بکس نکند ز عشق سیر نگار و ز عیشش بکس نکند | ۵۴ | سهر و بالاس بهر آید ز نقشش بین تا چه زیبا میرود |
| ۵۰ | کیست آن فتنه که با تیر و کمان میگردد و آن چه تیر است که از جوشن جان میگردد * | ۵۵ | شب عاشقان بیدل چو شبی دراز باشد تو بیکر اول شب در صبح باز باشد * |
| ۵۱ | گفتش سیر بهیم مگر از دل برود آنجان جای گرفته است که شکل برود * | ۵۶ | چیزی نباشد از تو که بر ما جهارود مجنون از آستانه لیلی کج برود * |
| ۵۲ | کیست آن ماه نور که چنین میگردد تشنه جان میدهد و ما را معین میگردد | ۵۷ | غلام آن سبک و دم که با من سر گران دارد خوابش تلخ و پنداری شکر ز زبان دارد |
| ۵۳ | کی برست این گل خندان و چنین زیبا باشد آخر این غوره نو خواست که حلوا باشد | ۵۸ | فراق را دلی از سنگ سخت تر باید مراد می ست که با شوق بر سر آید |
| ۵۴ | چشم با و اگر مر و ز بهستان ماند عیش خلوت بهماشای گلستان ماند | ۵۹ | ملک را این هم تنگین نباشد فرز مهر و در چوین نه باشد |

| ردیف | بیت | ردیف | بیت |
|------|-----------------------------------------|------|----------------------------------------------|
| ۵۸ | یار با ناسب و فانی میکند | ۵۵ | قرار است از زندگی و دوش بود |
| | بی سبب از ماجرای میکند | | که آن ماه و دیم در آن خوش بود |
| ۵۹ | هر که شیرین فروشد شتری بر وی بچو شد | ۱۱ | هر چه از روی و روی آن کار آید |
| | یا گیس را بر بند و با عسل را صبر بچو شد | | پس بنگار من ناله ناله زار آید |
| ۱۱ | هر که مجموع نباشد تماشای شود | ۱۱ | و چند آن از و دندم که در پیش در بیان آید |
| | یار با یار سفر کرده به تنها نه و د | | و گر صد نامه بنویسم چکایت پیش از آن آید |
| ۱۱ | هر که ایله چو کیمست به بستان نه و د | ۵۴ | نظر خدای بنیادون در سر او آید |
| | هر که مجموع شسته است پریشان نه و د | | سفر نیازندان از سر خطا نباشد * |
| ۶۰ | یار شب و دوشین چه مبارک عمری بود | ۱۱ | نفسه وقت بهارم به سحر صحر بود |
| | کو را بگرشته بهر آن گذر بود | | بار فقی و د که دایم نتوان تنها بود |
| ۱۱ | یار باید که هر چه یار کشد | ۱۱ | تا قدر که صاحب روی کج بود |
| | بر مراد خود اختیار کند | | هر جا که بگذرد همه چینی بر او بود |
| ۱۱ | از همه باشد به حقیقت گزیر | ۵۵ | تا قسم روز به بسیاری نباید |
| | وز تو نشاید که نداری نظیر | | ریاضت بگذرد و تحقیق سر آید |
| ۶۱ | آهی صبر بای دار که چنان شکست یار * | ۱۱ | هر آن ناظر که نعلوری ندارد |
| | کارم ز دوست رفت و نیاید بدست یار * | | پیرایه و دوشش نوری ندارد |
| ۱۱ | آن کیست که میرود به پیغمبر | ۱۱ | هر که بر من آن بیت چهار بگذرد * |
| | پای دل دوستان بر خیز | | صد کاروان از عالم اسرار بگذرد |
| ۱۱ | آند که آنگاه بوس گلزار | ۱۱ | هر که پیروی در دست دارد جان و دل بر وی گداور |
| | منوخ کند گلاب عطار | | هر که در البشی قیامتی سوز غایت بر نیارد |
| ۶۲ | چروانه نمی شکبید از دور | ۵۵ | بسته می رود از عمر و به روز نشاید |
| | در رقص کند بسوز دوشش نور | | کز گلستان صفا بوسه و فانی نشاید |
| ۱۱ | بنگس میرسد از روی چو خورشید تو نور | ۱۱ | هر که به آن زندگانی میکند |
| | | | اگر نمی میرد گزانی میبکند |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|----------------------------------------|------|------------------------------------------|
| ۹۹ | تعلیم الدعا در چشم بیاورد و سست تو دور | ۹۲ | تا بدین رعایت که رفت از من نیاید هیچ کار |
| ۱۰۰ | چشم خبر در دوازده شب از آن دراز | ۹۳ | راستی خواهی بیازنی صرف کردم روزگار |
| ۱۰۱ | بهار که تر شنب و خرم ترین روز | ۹۴ | خفتن عاشق کجاست بهر سرو و پیاد و خار |
| ۱۰۲ | بد است تا بهالم آمد شنب و پیر روز | ۹۵ | چون نتواند گرفته دست و راغوش بیا |
| ۱۰۳ | س | ۹۶ | و دست جهان پرورست صحبت آموزگار |
| ۱۰۴ | امشب بگر بوقت کینخواه این فردوس | ۹۷ | خوار تبدیل روی سحر مسیله انتظار |
| ۱۰۵ | عشاق لبس نکرده هنوز از کنار و لبس | ۹۸ | آه بجز آب و بار و عارف پر بهر کار |
| ۱۰۶ | بوی بهار آید ای بلبل شیرین نفس | ۹۹ | سفر بگرد که نقد همه روزگار |
| ۱۰۷ | در پای بندی همچو من فریاد میکن در نفس | ۱۰۰ | زنده کدام سست بر هو ششیا |
| ۱۰۸ | س | ۱۰۱ | آنگاه بهر چه بود که سست یار |
| ۱۰۹ | آنکه با کس این جی خواند و من سلاطین | ۱۰۲ | شمر دست جهان کشیدن از یار |
| ۱۱۰ | پیر چه کند ز شادی کس نکند ملاطین | ۱۰۳ | خمرست و خمار و گلبن و خمار |
| ۱۱۱ | آسی روی بکس چرا نه نشینی بجای خوش | ۱۰۴ | فقدانم بر زلفت و بالای تو اسیرم بهر |
| ۱۱۲ | باشیر خیمه کردی و دیدی سزای خویش | ۱۰۵ | وامت هست آن یا قیامت غیرت آن یا غیر |
| ۱۱۳ | چون بر آمد ماه روی از وایلیه پیرانش | ۱۰۶ | یار آن بود که صبر کند بر جفا سست یار |
| ۱۱۴ | چشم بدر گرفته آمدی بدم پیرانش | ۱۰۷ | فرک رخسای خویش کند در رخسای یار |
| ۱۱۵ | خفا کردی بقول دشمنان گوشش | ۱۰۸ | ن |
| ۱۱۶ | که عهد دوستان کردی فراموشش | ۱۰۹ | ای خلق از جانیان ممتاز |
| ۱۱۷ | رنگی کند ایامم در کنار و منشش | ۱۱۰ | چشم خلقی بروی خوب تو باز |
| ۱۱۸ | که داد خود بستانم بهر سودا و منشش | ۱۱۱ | پیوند روح میکند این باد مشکباز |
| ۱۱۹ | بر رفتی رفیقشوی فراموشش | ۱۱۲ | هنگام تو بت سحر سست ای غیم خیز |
| ۱۲۰ | مآ آئی و میروم من از منشش | ۱۱۳ | ساقی سیم تن چه خشی خیز |
| ۱۲۱ | ز تینار از دمان خندانش | ۱۱۴ | آب رشادی بر آتش غم ریز |
| ۱۲۲ | و آتش لعل و آب دنداننش | | |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|--------------------------------------------|------|--------------------------------------|
| ۴۹ | گل از خارم بر آوروی و خار از پایا و پاز گل | ۴۹ | گر دلی از عشق بر آرد و خردش |
| ۵۰ | چشم بدت دورای بدیع ششاکل | ۵۰ | بر سر آتش نه غریب است جوش |
| ۵۱ | ماه من و شمع جمع و میر قسبال | ۵۱ | کس ندیده است بشیر نی و لطف و نازش |
| ۵۲ | من ایستاده ام انیک بجای دست مشغول | ۵۲ | کس نه بیند که بخوابد که به بیند بازش |
| ۵۳ | مرا ازین چه که خدمت قبول یانه قبول | ۵۳ | گناه کردن نهان به از جادوت فاش |
| ۵۴ | نشسته بودم و خاطر غم خویش مشغول | ۵۴ | اگر خدای پرستی هزار پرست بهاش |
| ۵۵ | در سر اسه قمر و بسته از خروج و دخول | ۵۵ | هر کسی را هم می در سر و کاری و ز پیش |
| | م | | من بچاره گرفتار بودم دل خیریش |
| ۵۶ | خداوندی چنین بخشنده دارم | ۵۶ | هر که نامهربان بود و یارش |
| ۵۷ | که با چنین گفته ایستاده دارم | ۵۷ | واجب است احتمال آزارش |
| ۵۸ | آنگونه گفته که بخیرم و بدیم | ۵۸ | هر که نازک بود و دل یارش |
| ۵۹ | دیدار عزیزان و به قصد بر رسیدیم | ۵۹ | گو دل نازنین نگه دارش |
| ۶۰ | اگر دستم رسد روزی که انصاف از توستانم | ۶۰ | یا کسی به دست کند که با میدار عشقش |
| ۶۱ | قضای عهد با منی را شبی دستم بر افشانم | ۶۱ | واجب بود که حیدر کنی به جراتش |
| ۶۲ | از تو با مصداق غولیش نمی پردازم | ۶۲ | غ |
| ۶۳ | بچه پروانه که میسوزم و در پر وازم | ۶۳ | بر غیر مالتفراج ایستادن کنیم و باج |
| ۶۴ | آخر روز بهار کس است قائم | ۶۴ | چون دوست بود بدانش بود حیف و باج |
| ۶۵ | کافران و نظر برین چشمانم | ۶۵ | ک |
| ۶۶ | آندی ده که چه ششاق و پریشان بودم | ۶۶ | ساقی بود آن شراب گارنگ |
| ۶۷ | تا بر تنی ز بزم صیورت سبزه جان بودم | ۶۷ | دلبر به بن آن نواز است بر خنک |
| ۶۸ | آن دوست که من دارم و آن یار که من دارم | ۶۸ | ا |
| ۶۹ | شیرین و نهی دارد و دراز لب و دندانم | ۶۹ | بیدل گمان میگرد ایست کند قبول |
| ۷۰ | آسی مرهم ریش و مونس جانم | ۷۰ | من گوش استخبات دارم لمن تقول |
| ۷۱ | چنین بچاره شسته و نه چسبیده ام | ۷۱ | گر کم باز آندی بچوب سیم نازم نگین دل |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|-----------------------------------------|------|-----------------------------------------|
| ۸۰ | خیان در قید مروت پای بندم | ۷۷ | از در در آمدی و من از خود بدر شدم |
| ۸۱ | که گوی آمو سدر در گشایدیم | ۷۸ | گویی کزین جهان بجهان دگر شدم |
| ۸۲ | چشم که بر تو می گشایدیم | ۷۹ | ای سر و بالای منی مانیزم بد نیستیم |
| ۸۳ | شکر خدا که باز شد دیده بخت ز چشم | ۸۰ | وزیر که در عالم بی مانیزم بد نیستیم |
| ۸۴ | حکایت از لب شیرین دامن یسم اندام | ۸۱ | بگذر از تا مقابلی روی تو بگذریم |
| ۸۵ | تو دلی نمکد گردی است یاد من شام | ۸۲ | وزیر دیده در شاکل خوب تو فکرم |
| ۸۶ | غرماتوان غور دازین غار که کشیم | ۸۳ | بجو شغول ربا تو همسرا هم |
| ۸۷ | دیبا متوان بافت ازین لشم که رسمیم | ۸۴ | وز تو خنثایش تو می خواهم |
| ۸۸ | دو شش نور صحرای خلوت لاف قناری ز دم | ۸۵ | بخدا که گریه میرم که دل از تو بر نمیگرم |
| ۸۹ | خیمه بر بالای منظران زیبای ز دم | ۸۶ | بر روی بلیم از سر که دوامی پذیرم |
| ۹۰ | دو هفته میگذر و کان مهر و هفته ندیدم | ۸۷ | تو از نظر حرام است و بسی گناه دارم |
| ۹۱ | بجان رسیدم از آن تا بخدش بر رسیدم | ۸۸ | چه کنم نمیتوانم که نظر نگاه دارم |
| ۹۲ | دل پیش تو دیده بجای دگر ستم | ۸۹ | بر خیز تا طریق خلعت را بکنیم |
| ۹۳ | تا خصم نداند که تراست نگر ستم | ۹۰ | دکان معرفت بد و خوب بیاکنیم |
| ۹۴ | ز دستم بر نمی خیزد که یکدم به تو بنشینم | ۹۱ | با و بوس گل سحر خوشی و ز فیضی ندیم |
| ۹۵ | بجز رویت نمی خواهم که روی هیچ کس بنیم | ۹۲ | بسیک خود اید رفت بر بالای خلعت مانسیم |
| ۹۶ | ساقهای ده که ماوردی کش میخانه لیم | ۹۳ | بر خیز تا بعد از آنست و فدا کنیم |
| ۹۷ | با خرابات آشنا و از منبر و میخانه ایم | ۹۴ | تقصیر بای رفته بخد مت قضا کنیم |
| ۹۸ | ساکما از پیکر مقصود بجان گردیدیم | ۹۵ | چو تو آمدی مرا بس که حدیث خویش گفتیم |
| ۹۹ | دوست در خانه و ما گرد جهان گردیدیم | ۹۶ | چو تو ایستاده باشی ادب آنکه من بنفتم |
| ۱۰۰ | در آن نفس که میمیرم در آرزوی تو یاسیم | ۹۷ | چو بیکدیگر سحری برگرفت نوبت بام |
| ۱۰۱ | بدان امید دهم جان که خاک گوی تو باشم | ۹۸ | ز تو به خانه تنهایی آمدیم بر بام |
| ۱۰۲ | شب دراز بامید هیچ بیدارم | ۹۹ | جانان هزاران آخرین بر جانت از من تا قدم |
| ۱۰۳ | گر که بوی تو آرد نسیم استیبارم | ۱۰۰ | سایه خدای کاین وجود آور و بیرون از عدم |

| بیت | صفحه | بیت | صفحه |
|-----------------------------------------|------|---------------------------------------|------|
| من خود ای ساقی ازین شوق که دارم ستم | ۸۷ | شبیخ خود ابد شست باز نشین ای ملام | ۸۷ |
| تو یکس جرحه دیگر ببری از دستم | ۸۷ | روی تو دیدن پیش روز نماید نسام | ۸۷ |
| تا در خلوت بروی غیر بهیتم | ۸۷ | نقد کردیم که با دوستی بخرانه رویم | ۸۷ |
| از همه باز آمدیم و با تو نشیتم | ۸۷ | سینه قاشق که روزی شمر به قاشقانه رویم | ۸۷ |
| بن از تو صبر ندارم که بهیتم تو نشیتم | ۸۷ | خیز زبانه دورم با تراق بار کشتم | ۸۷ |
| کسی درگرفتو احم که بر تو بگذریشتم | ۸۷ | ایام کشید که ندارم که با تو کشتم | ۸۷ |
| تا بید از طاعت و چشم از تو نباشد افکندم | ۸۷ | خیز بر کشد که به آن بهیتم | ۸۷ |
| سایه سیرخ هست بر خراب افکندم | ۸۷ | اول که یک لایه بخت زدندم | ۸۷ |
| با همه چشم و تو نوری صدم | ۸۷ | گرد خیار چو بخت صفا می نگرم | ۸۷ |
| چشم بد از روی تو دور می شوم | ۸۷ | بحقیقت اثر صانع خداست مگر | ۸۷ |
| من از نیجا به ملامت نروم | ۸۷ | گر من از بخت بپیرم | ۸۷ |
| که من اینجا با بیدی بگردم | ۸۷ | دامن بقیا منت نگیرم | ۸۷ |
| من به نایب که باشم که خریدار تو باشم | ۸۷ | مرا و دیده بر او و درگوشش به پیغام | ۸۷ |
| حیف باشد که تو یار من و من یار تو باشم | ۸۷ | تو فارغی و به افسوس پیروم ایام | ۸۷ |
| نظر از دیدمان بر تو نمی اندازم | ۸۷ | ماه چنین کس ندید خوش سخن و خوش خرام | ۸۷ |
| تا نگونید که من با تو نظری بازم | ۸۷ | ماه مبارک طلوع سر و قیامت قیام | ۸۷ |
| نه از چنین حکایت کن نه از روم | ۸۷ | تن به آن روز که آن حال بیدیم گفتیم | ۸۷ |
| که من دل با سیکه دارم درین بوم | ۸۷ | بوم آنست بدین دانه که در دام افتیم | ۸۷ |
| نه دست روی بیاور دارم | ۸۷ | من چون تو به دلبری ندیدم | ۸۷ |
| نه طاقت انتظار دارم | ۸۷ | گلبرگ بدین طبری ندیدم | ۸۷ |
| وه که در عشق جهان میسوزم | ۸۷ | من با تو نه در دینچه بودم | ۸۷ |
| که یک شعله جهان میسوزم | ۸۷ | افکندم می روی از مودم | ۸۷ |
| هر آرزو بگویم که گرد عشق نگر و دم | ۸۷ | مرا آتش باشد می نشانم | ۸۷ |
| همی برابرم آمد خیال روی تو هر دم | ۸۷ | ترا آتش باشد می نشانم | ۸۷ |

| صفحہ | بیت | صفحہ | بیت |
|------|--------------------------------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------------------------------------|
| ۹۳ | دل از اشار غولین درین از امید خندان چشم اگر بادوست داری گوش بر دشمن کن | ۹۰ | ہزار جہد بکردم کہ ستر عشق پوشم بنو بر سر آتش پیستم کہ نہ جو ششم |
| ۱۱ | پیر ماران قضا را خبر رضا جو ششم کن خلافہ دوستی کردی بہ ترکہ دوستان گفتن | ۹۱ | یاسا شبی کہ در آغوش شاہروشکم گریم چو خود بر آتش نهند خم خورم |
| ۱۱ | بنایتی نمودن روسے دیگر باز نہ گفتن تو شنا وقت من و وقت حبیبان | ۱۱ | آخر گیسے بسوسے اکن در روسے بلفظ ہی و اکن |
| ۱۱ | ز جو سے صبح و بانگ عند لبان خفتہ خبر غار و سرور کنار جانان | ۱۱ | استے روسے تو راحت دل من چشم تو چراغ منبزل سن |
| ۹۵ | سکھان شب دراز باشد چشم با بیان دیگر بگمایس و دان سرور حبابان | ۱۱ | استے کو تو غور و سہ حیران در وصف شہادت سوزندان |
| ۱۱ | چندین دل صاحب نظران ست بلان در وصف نیاید کہ چشمین درین ست آن | ۹۲ | بہ است آن یا رخ یاسیب بہین لب ست آن یا شکبہ جان شیرین |
| ۱۱ | ایست کرد و در لب و دندان من ستان سہل باشد ترک جان گفتن | ۱۱ | برخیز کہ میر و در مستان بکشایسہ در ساری لبنان |
| ۹۶ | ترک جانان نہ توان گفتن و چشم مست میگوش بر دآرام ہشیاران | ۱۱ | بگزار تا بگریم چون ابر در بہاران کز سنگ نالہ خیز در و ز دل عہدان |
| ۱۱ | دو خواب آلودہ بر بود و غفل از روی بیداران بخت بدوق سید ہر یاد و زبستان نشان | ۹۳ | ما کہ است جان اثر و سہل تو نتوان دیدن کہ دمار و دل من طاقت ہجران دیدن |
| ۱۱ | بسیج و سیدہ در و زشتہ خیر و چراغ دانستان طوطی نگاہید از تو دلا وینہ تر سخن | ۱۱ | چو خوش بود و دلا رام دست در گردن بہم نشستن و حلوائے آتش خور دن |
| ۱۱ | باشہ در سیر و ز دمانت بدر سخن گر تصور شدی با تو در آسین سخن | ۱۱ | چند نشاید بصبر دیدہ فرو و سخن خرمن بار آمد چارہ بجز سہ سخن |
| ۹۷ | حیف بودی و عود و ز قد مت غرتن من نذر انہم بخت نیچہ در انداختن | ۱۱ | چو خوش ست بوی عشق از نفس نیازندان |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|-------------------------------------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------|
| ۹۹ | آه برقی که بگوشه آن بام بگذری جانم که با دهره نزار و خبر بری | ۹۶ | توت او سیکند بر سیر با آفتاب بنایسته نثار دل و عمر بخت |
| ۱۰۰ | آه فان مشه این شخص روحانی آرام دلی و مرهم جسم جانم | | چو در دل داشتی چنان شکستن |
| " | آه از بهشت جزوی و از رحمت آیتی حق را بر دگر کار تو بر ما عسایتی | | و |
| " | آه که بر دوستان همی گذری تا بر غزوه دلمی بسببی | " | صید بیا بان عشق که بخورد و تیراند سرمه تو اندک شهید پاسی ز زنجیر او |
| ۱۰۱ | اگر م حیات بخششی و گرم مایات خواهی سرنوشتی بخت بنم که پاوشاهی | " | هر که بخت بختش رود دره نبرد بسوخته او بنیادش بانی و روحانیت حسن روسته او |
| " | آه سوده خاطر هم که تو در خاطر نشی اگر تاج میفروشی و گریختی میسنجی | ۹۸ | آن سر زان زمین که چو خوش میرو و دیراه وان چشم آهوانه که چون می کنند بنگاه |
| " | اگر تو پرده بران زلف و رخسار خوشی بست که پرده صاحبان همی گوشتی | " | آه سستین بر روی و نقشه در میان افکنده نوشته تن پنهان مشهور و در جهان افکنده |
| ۱۰۲ | اگر کلاه مشکین در رخ بر اندازی کنند در تهنیت عاشقان سر اندازی | " | آه باری چنان کرده و پیوند بریده این بود و قادی و عهد تو بریده |
| " | آه سر و حدیقه معانی هانی و لطیفه جسمانی | " | آه که ز پرده خایسته و در دل لاشسته حسن تو جلوه میکند و اینهمه پرده بسته |
| " | آه حسن خط از دفتر اخلاق تو بانه شیرینی از اوصاف تو حریف بکتابه | ۹۹ | نیمه بانساعده سین چو فیندازی با تو انا سحر و کنی با تو می |
| ۱۰۳ | این چه رخسار است کارام دل از من سکه بری چو شمع از سر سکه ربانی عظم از تن سکه بری | " | سحر بر زنده و مشرق شمع فلک زمانه آه که سحر آینه صبور و در ده عین ثباته |
| " | اگر لذت ترک لذت بدانی و اگر شهوت نفس لذت بخوای | | ی |
| | | " | آه که باد بامادی خوش میروی بشادی پیوند روح کردی پیغام دوست دادی |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|-----------------------------------------|------|---------------------------------------------|
| ۱۰۶ | چون خرابی نباشد ز راهی | ۱۰۶ | پاکیزه رو سے رک کہ بود پاکدامنی |
| " | کفش بشت اندر در آید شاپا | " | تاریکی از وجود بشوید بدوشنی |
| " | چو رویست آنکه دمازش بر دواز سرش شکیبائی | " | بستم اندر اگر قدری که پر سے نماند و بالے |
| " | گواهی میدهد صبرش بر اخلاقش بر میبائی | " | بکهاروم ز دوست که غمید ہی مجاے |
| " | چون سنگ نباشد دل سکیں جاسے | " | تو از هر در که باز آئی بدین خوبی و در عنائی |
| " | کثر طایم آواز بگیرند بداسے | " | در سے باشد که از رحمت بروے خلق بکشائی |
| ۱۰۸ | حالت صاحب نظران سے بری | ۱۰۸ | تو بچ عده دلتی که عاقبت و نشتی |
| " | پروہ پر پیر کنان سے دری | " | در از کفش سوزان نشانم و نشتی |
| " | خواب از پایشان فغان چو کرے | " | تو اگر بحسن دعوی بکنی گواہ داری |
| " | در بیکه کان منزند چشمن گویے | " | که کمال سرویشان و جمال ماه داری |
| " | بهر از عشق نذر که نذر دیا سے | " | تو که ای و چه نامی که چنین خوب خرامی |
| " | دل نوا از که صیدش کند و دل که | " | خون عشاق حلال است ز نه شش کلامی |
| " | خیرت خراب تر که و جرات جدائی | " | چه دها گوشت است این سپید و لبها سے |
| " | په خیال آب روشن که چشمکائی | " | یار به این سایه بر سر اسلام بپا سے |
| ۱۰۹ | خرفم صبا آنگه تو در و سے فکر کنی | ۱۰۹ | چشم رضا و محبت بر همه باز میکنی |
| " | نیز روز آنگه تو بروے گذر کنی | " | چو که به بخت مارند این همه ناز میکنی |
| " | و انخت آستین چپایش جلال می بوی | " | چون بر سن می پسند و لبه سے |
| " | رسم او در که آدمی روی نهان کنی | " | زور با من میکنی ز نور آدوسے |
| " | دیدی که وفا بجایا و روی | " | چه باز در دولت آمد که مهر به کنی |
| " | ز فتنی و خلافت دوستی کردی | " | چو شد که یار عزیز از نظر بر انگندی |
| ۱۱۰ | دانی چه گفت مرا آن بلبل سحری | ۱۱۰ | چو نت حال لیسان می باد و نهمای |
| " | تو و چه آید می که عشق چو خبری | " | که بلبلان برآه فریاد و بقراری |
| " | دو چشم ست تو برداشت رسم شکاری | " | چو که در آید از پای تو دستگاه داری |
| " | و گرفته ندیدی جواب بیداری | " | گرت آدیتی هست و دشمنگاه داری |

| صفحہ | بیت | صفحہ | بیت |
|------|------------------------------------------------------------------------------|------|-------------------------------------------------------------------------|
| ۱۱۴ | گر کنم در سر و خات سہری سہل باشد زبان مختصری | ۱۱۰ | خوشے چنان نادر و بے دوست زندگانی دو دم بسر بر آید زین آتش شانی |
| " | کس در نیاید است بدین خوبی آوری دیگر نیاد و در چو توفیر زنداوری | ۱۱۱ | روزے بزرگداشت گفتم بر سیمینی گفت از نظری داری مارا به ازین بینی |
| " | گفتم آہن دے کم چندے ند ہم دل بیج دل بندے | " | روے کشادہ اسے منم طاقت خلق سے بری چون پس پر وہ میروی پردہ خلق سے دری |
| " | کہام کس بتواند کہ گویت کہ چوئی ز ہر چہ در نظر آید گزشتہ نیکوئی | " | روے پوش اسے فر خانگی ناز کشد عقل بدیوانگی |
| ۱۱۵ | سن چرا دل شود او دم کہ دلم می کشی یا چہ کردم کہ نگاہ یار بمن سے نکشی | " | سر دیمینا بصر سے روی نیک بدمر سے کہ بے مایروی |
| " | چہ سن ازین کہ پیچم باد کردی کہ خود ہرگز فراموش می نکردی | ۱۱۲ | سر و بلبلے تو یا مہ پاری یا ملک یا دفتر صورت مگر |
| " | ما سپر از خیمہ گر تو کس ان یکیشی گودل ما خوش باش کہ تو بدین خوشی | " | صفت پیمان بیکہ دل ز بارداشتی آخر اسے بد عمدہ نیک دل چرا برداشتی |
| ۱۱۶ | سن از نور و سے نہ پیچم گرم بازاری کہ خوش بود ز عزیزان محفل و خواری | " | شبست و شاہد و شمع و شہر شیرینی غیبت ست و سے روی دوستان بینی |
| " | سن نہ استم از اول کہ تو بے مہر و وفائی عمدا بشتن از ان کہ بہ بندگی دنیائی | " | شبست آن یاسیہ یا مشک یا موی کحل ست آن یا منم یا آہ یا روے |
| " | ہر آ تو جان عزیز ست دیار محترے ہر چہ حکم کنی بر وجود سن حکمے | ۱۱۳ | صاحب نظر باشد در بند نیکنامی خاصان چہ پاک دارند از گفتگوئی نامی |
| ۱۱۷ | و جہاں سے پیچم غنبروے خبر سے زان بچشم رفتہ بگوے | " | عمر سہم جوئی یا سے برویم انتظار زان انتظار مارا کشود پیچ کارے |
| " | مبارک ساعتے باشد کہ بانظر نشینی ز دیو و کیت بسوزاند گرا دور بنی | " | قیمت گل برو چون تو بگلزار آئی بہ حیوان بکد چون تو بقتار آئی |

| صفحہ | بیت | صفحہ | بیت |
|------|--------------------------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------------------------------------------|
| ۱۲۱ | ہر کس تماشائے رفتہ بصرائی ماریا کہ تو شطوری خاطر نرو و جائے | ۱۱۰ | کمن گشت آن دل را کہ دست آموز غم کردی بزی پر پاسے جبرانش لکد کو پاستم کردی |
| " | ہمہ پیہم تا بروں آئی ہمہ گو شہم تا چہ فسرالی | " | نگار او وقت آن آمد کہ دل باہر بزدی کہ را بیش ازین طاقت نماند استا ز تو مندی |
| " | ہر سلطنت کہ خواہی می کن کہ دل پندیری در دست خبر چہان دولہا بود اسیری | ۱۱۱ | نکو گفتی کہ بجائے آرم و گفتم کہ نیار نی عہد و بیان و وفاداری و دہندی یاری |
| ۱۲۲ | ہر گشت بند و سر و بسبب لاکہ تو طاری یا گل بھفائی رخ زیا کہ تو طاری | " | ندایت کہ بکروی و فنا بدانچہ بگفتی طریق وصل کشادی سن آدم تو رفتی |
| " | ہر گشت آن دل ہمیر کہ تو جانش باشی نیکبخت آنکہ تو در ہر دو جانش باشی | " | نظر حق و ستانست و نہ شرط مہربانی کہ بدوستان یکدل سر دست بر فشانی |
| " | یارا تو چی ترکین از ان داروی مستی تا از سر صوفی بسر و علمت ہستی | ۱۱۹ | نگو کہ آج کل ست آن جو درو حالی بدین کمال نباشد جمال انسانی |
| ۱۲۳ | یاد میداری کہ با ما جناب و سر داشتی راستہ راست گشت خواہی نگاہ غم آشتی | " | نہ انست بحقیقت کہ در جہان یکدانی جہان دہر چہ درو است صورت و تو جانی |
| " | یار گرفتہ ام لبہ چو تونزیدہ ام کہے شمع چہین پامدہ است از درج مجلے | " | وقت آن آمد کہ خوش گرد و کنار بندہ چو کہ سر صحرای باشد سر دالائے بچو کہے |
| " | ایسے آنست کہ رہراز خوش خوش کنی نہ چو رنج رسد یار فراموش کنی | " | بر در باد می برد از بوستان سگے مہر و جہر بیکند دل نسکین بکلیے |
| | پہلایع | ۱۲۰ | ہرگز این صورت کشد صورت بگری با چنین شاہد بود در کشورے |
| | الغٹ | " | ہمہ کس راتن و اندام و جمال ست و جوانی وین ہمہ لطف ندارد تو مگر سرور دانی |
| ۱۲۴ | الحمد للہ رب العالمین علی مادر من اُمیر اسمہ و علی | " | ہر تو ہم کہ در نظر اسے ماہ بگذری بار دوم ز بار نخستین نکوتری |
| " | ایکے انکار کنی عالم درویشان را تو چہ دانی کہ چہ سودا و سیرت ایشان را | " | |

| | بیت | | بیت |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------|
| ۱۳۳ | تا چه اندیشه ز کشته را بسجده بوزن آفرینش سکینه سوری و درسته حلقه ایام با است | ۱۳۱ | گر شمع برست ساربان است ✕ چشمش چو تیر غمزده خو بخوار برگرفت |
| " | هر که درین حلقه است فارغ ازین آفرینش شکوهی بر دگر گری با یاران نوی دوست | " | خود دوش و غل غل یکبار برگرفت غیر و آنست که در محبت او شیرین است |
| ۱۳۵ | بر ناکار گوشه با سپهر و سحر و دوست مهر کبریا که در کعبه سپهر شد ابرام فداست | ۱۳۲ | در بهشت است که بهمن باده جوهر العین است آفرینش زیر سایه زلفش چو شام اوست |
| " | چاره عشق احتمال شرط محبت و فداست عشق در دل ماند و یار از دست رفت | " | طوبی غلام قدح منور خورشید اوست خیال رو به توام و دوش در نظر میگشت ✕ |
| " | و در شان دوست که کار از دست رفت سرو و شمشیر و شمشیر بر طرغ جوی خوشتر است | " | وجود خسته ام از عشق خیس میگشت ✕ درین محبت دیرین حق دید و شناخت |
| ۱۳۶ | کشم که بجز آب به نیم خیال دوست وینک علی الصباح نظر بر حال دوست | " | که گشت آفرقه ایام در میان انداخت در دوست در عشق که چو شمع طبع نیست |
| " | که گشت سر و شیند و است بر قمار نیست یا صبور که با گوشش بر شمشیر نیست | " | گر در دمنده عشق بناله ضرب نیست در آنکه که وید که پیران خطر میگشت |
| " | گر جان طلبی فدا سکه جانست سحر است جواب استخوانست | ۱۳۳ | چو شمع زار و جو بر روانه در بد میگشت ترجمه هست گزینش و ناگزیر از دوست |
| " | مطلبت همه شوخی و دلبری آموخت بغض و ناز و عتاب و شکر می آموخت | " | بقول هر که جهان مهر بگیرد دوست ز حد گذشت جدا کی بیان ما است دوست |
| ۱۳۷ | مگر نسیم سحر بوی زلف یار نیست که راحت دل بخور بقرار نیست | " | بنیابیک غلام توام بیا سکه دوست و کم از دست غمت دامن صحر اگر گرفت |
| " | مرا از آن چه کبریا شمر حیران نیست قرین دوست هر جا که هست خوش طایست | ۱۳۴ | نعمت از سر نهم کردت از ما گرفت ز سحر رفیق که با چو تو سرو بالا نیست |
| " | مرا تو غایت مقصودنی از جهان ای دوست | " | که از خدا سیر برد لغت و آلا نیست مهر نسیم نهادیم بحکم و رایست |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|--------------------------------------|------|--------------------------------------------|
| ۱۳۱ | خطب مجلس بساز زمره عود | ۱۳۸ | نزار جان غریبت نداشت از آنکه جان باشد دوست |
| " | خادم ایوان بسوز بجمه عود | " | هر که بر باد پیش کسی است |
| " | هر که می با تو غم خورد عود کرد | " | پیشانی شاه در سرش هوس است |
| " | هر که روی تو دید عشق آورد | " | نزار تخی اگر بر سن آید آسان است |
| ۱۳۲ | آه اگر دوست و دل من به تنه نرسد | " | کردستی و از او تنه نزار چند است |
| " | یا دل از چنبر عشق تو بمن دانه نرسد | " | تو چه در و در وصف تو گویند زیبا است |
| " | از دست دوست هر چه ستانی شکم بود | " | مانی در چشم تو از شوخی و رعنائی است |
| " | وز دست خیر دوست بطرد بتر بود | " | یا رس آنکه لطف خداوند یار است |
| " | آن که عشق است که از دل زیبان می آید | " | بیاد و یاد و در تو قبول اختیار است |
| " | دان نه عاشق که ز معشوق بجان می آید | | |
| ۱۳۳ | از این قلع پیرو و تا بمن چه رسد | ۱۳۹ | آخر این مستکنده بستم ز نزاران تا چند |
| " | وز آنکه خون دلم ریخت تا بن چه رسد | " | نور ما خورشید و از تو پریشان تا چند |
| " | آه روز دیگرم بفرات تو شام شد | " | اینان که ز رحمت محض آفریده اند |
| " | در انتظار وصل تو همدم تمام شد | " | سکارام جان و دونس دل نور دیده اند |
| " | اگر سر و سینه ببالا می تو باشد | ۱۴۰ | استخوانی که شب در نظر ما آیند |
| " | نه چون قد دلاراسی تو باشد | " | پیش خورشید محال است که پیدا آیند |
| ۱۴۲ | از تو دل برکنم تا دل و جانم باشد | " | اگر تو بشکستی در سستان سلام کنند |
| " | سیکشم جود تو تا جود تو انهم باشد | " | که جو رقا عده باشد که بر غلام کنند |
| " | بجهت در نیایی که بهمت شکم نریزد | " | بجو س آنکه شب در حرم بیایند |
| " | نه چو که شاخ طوبی به ستیزه بر نریزد | " | نزار بادیه سهل است اگر به بیایند |
| " | بگذاشت و بازم آتش و زخمی سکون زد | ۱۴۱ | و چشمم است گراز خوار صبح بر خیزند |
| " | در یاسه آتشیم در دیده سوخ خون زد | " | نزار نقشه هر گوشه را بگشایند |
| " | بخرام باشد تا صبا بخ صند بر بکند | " | دگر پیش دجوت همه خوابان عدم اند |
| " | برقع برافکن تا بهشت از جور زبور بکند | " | سروان بر در سودای تو خاک قدم اند |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|--------------------------------------------------------------------------|------|---------------------------------------------------------------------------|
| ۱۲۸ | سخت اگر در آئی عالم بهم بر آید خاک وجود را اگر در آید هم بر آید | ۱۲۴ | بسا نفس خردمندان که در بند هوا ماند در آن صورت که عشق آید در بند کجاند |
| ۱۲۹ | ساخته کنیزم آن سرور و آن باز آید راسته گوئی به تن هر دو در آن باز آید | ۱۲۵ | تراخو دیک زمان با ما سرور آید چو شست خاطر رفتن بجز تنه آید |
| ۱۳۰ | شیرین دلیان آن بهت عیار بشکرید قند در میان اصل شکریه بشکرید | ۱۲۶ | تا که آید دل بر تنه آید ترجم از تنه آید احوال بر تنه آید |
| ۱۳۱ | که آید چاره سنگ که با تو در گیرد کجا بودم که دل من دانا نگردد | ۱۲۷ | ترا سماع نباشد که سوز عشق شود کمان مبر که بر آید ز خام هرگز شود |
| ۱۳۲ | کس این کند که دل از یار خویش بردارد گر گشت که دانا ز سنگ سخت تر دارد | ۱۲۸ | ترا سر نیست که با ما فروخته آید مرا ای که صبور سی از و نه آید |
| ۱۳۳ | کس این کند که دیاور دیاور بر گردد کند هر آینه چون روزگار بر گردد | ۱۲۹ | چو کند بند که بر جور شکل نکند دل اگر نگردد هر شدل نکند |
| ۱۳۴ | خود را بخت آن شوخ سپهر تن بکشد چو شمع سوخته روزی که در گن بکشد | ۱۳۰ | چه دوست آنکه بلا سکه نماید ندان از دست دلا سکه ربا بد |
| ۱۳۵ | تویت را مکن که چنین برهم آوند کاش بود حسن روی تو در عالم آوند | ۱۳۱ | تس تو دایم بدین قرار نماید مست تو جاوید در شمار نماید |
| ۱۳۶ | هر چه بخواهد که خواست ز چشم بر آید گرت مشاهد خویش در خیال آید | ۱۳۲ | عواجب خوش من با دست خوش خیال شد نقد امید عمر در طلب وصال شد |
| ۱۳۷ | که کیم سحر بوسه یار من دارد که راحت دل امیدوار من دارد | ۱۳۳ | و کم دل از هر پس یار بر نه گید طریق دهم بهشمار بر نه گید |
| ۱۳۸ | من چه در باس تو نریم که نرسد تو بود سرخ چرخ نیست که شایسته تو بود | ۱۳۴ | سرخان ندارد که او را خوف جان باشد بجان که صحبت جان بیانی را گان باشد |
| ۱۳۹ | و آن شب است که کس در میان ما بگذرد بنگاک پات که سحر زده در هوا بگذرد | ۱۳۵ | سودنه چو تو سست باید تا بلخ بیا راید و در همه باغستان سودنه بنود نماید |

| بیت | مثنوی | بیت | مثنوی |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------|-----|----------------------------------------------------------------------------|
| ۱۵۳ | که هم قبول کنی در بر لبی از در خویش نگردم از تو دگر خودم از گنم سر خویش | ۱۵۱ | تغییر روز به بسیار که نباید ریاضت بگذرد سختی سر آید |
| " | گرد و نیابا باشد خاکدانی گو بهایش سردار چشم زار آشنای گو بهایش | " | وقت آنست که صحنه آید و نیز برود قدح از منبت شیرین سخن گو برود |
| ۱۵۴ | گردن افروخته ام بر خاک از طاعت خویش کاین بنم با تو گرفت از مهر او به پیش | " | بشمار هر که باید که عشق بریند وین طبع که من دارم با عقل نیا بیند |
| " | هر که بے دوست می بود خویش همچنان مهر هست و پایایش | " | آهسته پیرایه دل را و سکه فردا پذیرد از مهر باشد که زبرد تو نباشد گزیرد |
| " | هر که هست الفتا بر جانش گو فریاد مهر جانانش | ۱۵۲ | آهسته صبر پاید دار که پیمان شکست یار کارم دوست رفت و نیاید پست یار |
| ۱۵۵ | هر که سودای تو دارد و چه غم از سر خویش اگر این تو چه اندیشه ز بیم دگرانش | " | هر شب از این دگر که دگر و دگر که من از دوست تو فردا بروم جای دگر |
| " | یار بیکانه دگر که دارد و یار خویش آه که دست چرب داری پیشتر از خویش | " | |
| " | یکه را دست صدمت بر نهان گوش یکه با ناکه می خورم از هم آغوش | " | بزرگ دولت آن که ز دشمن تو آئی باز بیا بیا که بخیر آردی کسائی باز |
| | هم | | ش |
| " | آنکس که از و صبر محال است و سکوتم بگذشت و ده انگشت فرو برده بخوتم | " | تجمل سست سر و لبان بر قامت بلندش همه عمر سپید کرد و مهر و نهان چون کندش |
| ۱۵۶ | آنکس نیست که در خواب و در چشم نیم خواب در روضه رخسار آن نگذارد ابرو نیم | ۱۵۳ | خوش است در دگر که باشد امیر و پادشاه در از نیست بیابان که هست پادشاه |
| " | بار فراق و درستان بیک نشسته بر سلم میر و هم در پیرو و ناله بر نهان محلم | " | قیامت باشد آن قامت در آغوش سراسر سینه جلیل از چشمه نوحه شوش |

عشق از کلام سعدی در دیوانه ها و در حلقه های شاعرانه است

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|------------------------------------|------|----------------------------------------|
| | ن | | |
| ۱۵۶ | آهی بیدار تو روشن چشم عالم بین من | ۱۵۶ | تو پس پرده و ما خون جگر میسر یزیم |
| ۱۵۷ | آخرت رحمی نیاید بر دل مسکین من | ۱۵۷ | آه اگر پرده برافستد که چه شود اکلیم |
| ۱۵۸ | دست با سر و روان چون نرسد در خون | ۱۵۸ | تا تو بجا طریقه کس نگذشت در دلم |
| ۱۵۹ | چاره نیست بجز دیدن و حسرت خوردن | ۱۵۹ | مثل تو کیست در جهان تا تو مهر بسلم |
| ۱۶۰ | دی بچین برگه شست سرو خنکوی من | ۱۶۰ | تا خبر دارم از و بجز خبر از خوشبختی من |
| ۱۶۱ | ما کند گل غرور بر رنگ سی و بوی من | ۱۶۱ | با وجودش ز من آواز نیاید که بشنم |
| ۱۶۲ | فراق دوستانش با دو یاران | ۱۶۲ | در میان صومعه سناوس پردیوی من |
| ۱۶۳ | که مارا دور کرد از دوستداران | ۱۶۳ | خرقه پوشش خود فروش و خالی از معنی من |
| ۱۶۴ | گوای ایمن سست بر در من | ۱۶۴ | روزگار نیست که سودا زده روی تو ام |
| ۱۶۵ | سرشک روان بر رخ زرد من | ۱۶۵ | خواه که نیست بجز خاک سر کوس تو ام |
| ۱۶۶ | سیان باغ حرام هست بی تو گردیدن | ۱۶۶ | رفیق مهربان و یار مهربان |
| ۱۶۷ | که خار با تو مرا به کبی تو گل چیدن | ۱۶۷ | همه کس دوست میدارند من |
| ۱۶۸ | عشق با زنی چیست مریبای جانان | ۱۶۸ | شکست ممد مودت تگار و لبندم |
| ۱۶۹ | با سر اندر کوسه و عشق نتوان بافتن | ۱۶۹ | بیدید مهر و وفا یارست پیوندم |
| ۱۷۰ | ده که چه اندیش و نقش تو از خیال من | ۱۷۰ | گردست و دهر بزار جانم |
| ۱۷۱ | تا چه شود و باقی در طلب تو حال من | ۱۷۱ | در پای مبارکت فشانم |
| ۱۷۲ | خلاف راستی باشد خلاف رای و پیشان | ۱۷۲ | کاج کان و لیغان از کس گشته اویم |
| ۱۷۳ | بنه گر بخت داری سری در پای درویشان | ۱۷۳ | باز دیگر بگذشتی که کند زنده بومیم |
| ۱۷۴ | ای طراوت برده از فردوس علی روی تو | ۱۷۴ | من از آن روز که در بند توام آزادم |
| ۱۷۵ | نارستان و گلستان دنیا روس تو | ۱۷۵ | با و شاه هم که بدست تو اسیر افتادم |
| ۱۷۶ | گفته بر عقل پاک در آرم ز بند او | ۱۷۶ | ما بر کوه و دستان از بوستان آسوده ام |
| ۱۷۷ | روی خلاص نیست بجز از کنت او | ۱۷۷ | گر بهار آید و گریبان از آسوده ام |
| ۱۷۸ | | ۱۷۸ | تسلی در خوشی یابم که روز دوست یابم |
| ۱۷۹ | | ۱۷۹ | بدراری و دست ستاز من کلافت فشانم |

| صفحه | بدریشت | صفحه | بدریشت |
|------|----------------------------------------------------------------------------|------|--------------------------------------------------------------------|
| ۱۴۹ | آفرنگی باز کن وقتیکه بر پا گذری یا که منعت میکند در دوستان یاد آوری | ۱۴۳ | سن از دست کاداران ایر و نهی آرم گذر که دل بهر سو |
| ۱۴۶ | ای که بگریختی دست سروندین هم می گره و شش کئی از همه دوستان می | ۱۴۴ | جاست کان بنامش و بلند شده با خون بهد لیست که در بند گشته |
| ۱۴۷ | آسی صوفی سرگردان دریند کونامی تا در دنیا شناسی زمین در دنیا راحی | ۱۴۵ | آسی صد رشک ز گوهر سخی خزینه بار از داغ عشق تو بد دل و فینه |
| ۱۴۸ | آسی درینا گشته در هر خرابی دیدی سرگردان از خوابه مسرت از شراب می | ۱۴۶ | آسی رخ چون آینه افروخته الحذر از آه من سیه خسته |
| ۱۴۹ | آسی آینه در دام که در وحی نگری خاک باز از زیر زم که بروی گزی | ۱۴۷ | آسی که شمشیر چنان بر سر آخته دشمن از دوست ندانسته و نشناخته |
| ۱۵۰ | آسی سفر باید تا چینه شود خاسی صوفی نه شود صافی تا در نکشد جاسی | ۱۴۸ | آسی در دست گرفته جام باده شبهه در خرقه زند آه با نظر کردم بپناه |
| ۱۵۱ | آسی که تو بازائی که در پایت کف جانی کزین کمتر نشاید که در پای تو قربانی | ۱۴۹ | آسی در چشم پرستار از منور گشتن کا شانه می |
| ۱۵۲ | آسی که هر ساعت رو خاطر بستان بغفل در معال آید هر مرغی بدستانی | ۱۵۰ | آسی که جانان هزار جان آرمی مهرست و نشاید که بر زبان آرمی |
| ۱۵۳ | آسی که آتش سودا بسرم بر خیزی تا کی ای ناله زار از جگرم بر خیزی | ۱۵۱ | آسی که اگر صدرم بیندازی که بار دیگر هم از روی لطف بنوازی |
| ۱۵۴ | آسی که تو باین لطف طبع و دلربا بمانی چنین نگیں دل و سرکش چرانی | ۱۵۲ | آسی که با و صد هم خبر وستان بگو وصف جمال آن مبتلا مهر بان بگو |
| ۱۵۵ | آسی که تو پر زاده ندانم ز کجای می کادی زاده نباشد چنین زیبای | ۱۵۳ | آسی که با و صد هم خبر وستان بگو وصف جمال آن مبتلا مهر بان بگو |
| ۱۵۶ | آسی که تو در نیفتاده و معذوری از ان بقوت بازوی خویش مغروری | ۱۵۴ | آسی که با و صد هم خبر وستان بگو وصف جمال آن مبتلا مهر بان بگو |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|---------------------------------------------------------------------------|------|-----------------------------------------------------------------------------|
| ۱۶۳ | عشق جوان در جهان برگزیده می باشد یا چو بود اندر دلم کمتر فزود و کاشیکه | ۱۶۹ | چرا بر کشی از من عنان بگردانی مکن که بخودم اندر جهان بگردانی |
| " | گاست آن یا صغیر ماه یار و دوست شبهت آن یا سیه یا مشک یا موه | ۱۷۰ | حدیث یا شکر سبت آنکه در دایان اری و دهم بلطف نگویم که در جهان داری |
| " | کس نه گذشت در دلم تا تو بخاطر من یک نفس از درون جان نهم بیرون نمی زنی | " | دل دیوانگی هست و سرنی باکی که نه کار نیست تشکیلاتی و اندیشه کی |
| " | سروا می شده بود تو رفتار می کنی طوطی خوش بچو تو گفتار می کنی | " | تعالی اند چه رویت آنکه گوی آفتاب هست اگر مهر ادب بودی ز حسنش در نقاب هست |
| ۱۶۴ | گر بروی دهر قدم در ره دیدت سری منش حریف زخم از در تو بدیدگر | " | دو چشم ز بهشتش برو می بکشتانی که با مداد بکاش تو روی بجانی |
| " | که دست تشنه میگیرد بر آسینه خداوندان رحم آخر ثوابی | ۱۶۱ | دیدم مهر و ز بر زمین قمری بچو سرو روان بر بگذری |
| " | گر درون سوخته با تو بر آرد نفس چو تافته اوت کند اندر شکرستان گیس | " | ترنده پید و دست خفته در وسطه مثل خردده ایست در سکنه |
| ۱۶۵ | گر هم راحت رسافت و رگزائی محببت بر محبت می خزانے | " | سرو قدی میان انجمنه پیکر هفتاد سرو در سپینه |
| " | کبر کیسونه اگر شاه دور و پیشانی دیو خوش طبع باز چو رگر پیشانی | " | تخت زریا میرو می یکبارگی در توجیران میشو و نظارگی |
| " | مشتاق تو ام با همه جور می و جهانی محبوبیتنی با همه بر همه و خطائی | ۱۶۲ | رفتی و همچنان بخیمال من اندری گوئی که در برابر چشم مصوری |
| ۱۶۱ | ندانم از من خسته چو بخوانی دلم بغیره ربود و گر چه بخوانی | " | سرا آن ندارد و مشک که بر آید فتابی چه خیالها کند کرد و کند ز نگر و خوانی |
| " | تشنه دلم که با همه بر سر نهد کلاه یا سرو با جوانان هرگز رو و بر افشای | " | غیبی و شمع و گوشت و زربانی نذارم از همه عالم جز این تنهایی |

| بیت | صفحه | بیت | صفحه |
|--------------------------------------------|------|---------------------------------------|------|
| لبب خنده ز زبان چو عنجه در پوست | ۱۶۵ | همین غم نفس سرور امید کس | ۱۶۵ |
| عیب یاران و دوستان هنر است | ۱۸۰ | که یاد نه آور دامن بسا لاف | ۱۶۵ |
| سمن و دشمنان نه مقبلاست | ۱۸۰ | من همه عمر بر ندام سر ازین خمارستی | ۱۶۵ |
| گر صبر دل از تو هست و گرفت | ۱۸۱ | که هنوز من نبودم که تو در و لکم نشسته | ۱۶۵ |
| هم صبر که چاره دگر نیست | ۱۸۱ | هرگز جسد نبردیم بر نیل و ماله | ۱۶۵ |
| هر چه خواهی کن که ما را با تو روی جنگ نیست | ۱۸۱ | الا بر آنکه دارد باد ایستاده و صاله | ۱۶۵ |
| چرخ بازو را ز ما فکند دل از فکند نیست | ۱۸۱ | خواهیم | ۱۶۵ |
| د | | الف | |
| باز ندامت از سر همیان ما که برد | ۱۸۱ | سپاس و حمد به پایان خدا را | ۱۶۵ |
| یا از نگین عهد تو نقش وفا که برد | ۱۸۱ | که صفش در وجود او و ما را | ۱۶۵ |
| تو آن که دل از صحبت تو برگیرند | ۱۸۱ | تا بود بار غمت بر دل پیوستن مرا | ۱۶۵ |
| و گر ملول شوی صاحب دگر گیرند | ۱۸۱ | سوز عشقت نشاند جگر از چوشت مرا | ۱۶۵ |
| کاروان میرود و بار سفر می بندند | ۱۸۱ | ما قلم بر کشیدیم اختیار خویش را | ۱۶۵ |
| تا دگر بار پیشه که بیا پیوندند | ۱۸۱ | اختیار آنست گوشت کند و رویش را | ۱۶۵ |
| آنکه بر سران از غایب خالی دارد | ۱۸۱ | و ده که گرسن بازیم روی یار خویش را | ۱۶۵ |
| الحق آنست خلق و جماع دارد | ۱۸۱ | تا قیامت شکر گویم کردگار خویش را | ۱۶۵ |
| پیش رویت قرینه تابد | ۱۸۱ | است | ۱۶۵ |
| خور حکم تو سر نمی تابد | ۱۸۱ | ای که رحمت می نیاید بر منت | ۱۶۵ |
| تراز حال پریشان ما چه غم دارد | ۱۸۱ | آفرین بر جان و رحمت بر منت | ۱۶۵ |
| اگر چراغ میرد و صبا چه غم دارد | ۱۸۱ | آن که چون نمی رسد در وصال و منت | ۱۶۵ |
| و لکم خیال ترا زین ساسی سپیداند | ۱۸۱ | نه نصف خویش جل کند بر کمال و منت | ۱۶۵ |
| جو این طریق ندامت خدا سپیداند | ۱۸۱ | ویر آید که است نگار سر مست | ۱۸۰ |
| فوق شراب آنست و قهقهه اگر نباشد | ۱۸۱ | ز دست ندامتیم و امن از دست | ۱۸۰ |
| هر روز با دوات و قهقهه دگر نباشد | ۱۸۱ | سند است و آمد از دهم دوست | ۱۸۰ |

| صفحه | بیت | صفحه | بیت |
|------|----------------------------------------|------|-------------------------------------------|
| ۱۸۳ | شب فراز نه خفتیم لاجرم ز خیال | ۱۸۳ | مهر و بلند بین که چه رفتار میکند |
| ۱۸۴ | عمر یاد رسیده پنهان داشتیم اسرار دل | ۱۸۴ | شوخ شکر دهن که چه رفتار میکند |
| | نقطه اسراف قیامت بیرون شد از پر کار دل | ۱۸۴ | گر آن مراد شبی در کنار ما باشد |
| | م | ۱۸۴ | در پی سعادت و دولت که یا با ما باشد |
| ۱۸۴ | آن درویش که سن و صفت جمالش دادم | ۱۸۴ | تا دور از عالم نوبخت کسی بر خیزد |
| ۱۸۴ | این حدیث از در کس پرس که من چیرا غم | ۱۸۴ | گر سر هر دو جهان در نفس بر خیزد |
| ۱۸۴ | بسکه در نظر تو چیرا غم | ۱۸۴ | چرخ خطه در بر من دل از اندیشه خون شود |
| | صورت را صفت نمیدادم | ۱۸۴ | تا انتهای کار من از عشق چون شود |
| | ساقیانی ده که مرغ صبح بام | | ر |
| | رخ نمود از بیدار زنگا فسام | ۱۸۴ | دل برگزینی از بر من ای دوست دست گیر |
| ۱۸۴ | چون من به نفس خوشی تن این کار میکنم | ۱۸۴ | کز دست میرود و دلم ای دوست دست گیر |
| | بر فعل دیگران بچه انگار میبینم | ۱۸۴ | تا درین شهر غریبیم و درین ملک فقیر |
| ۱۸۴ | بر سر آنم که پاس صبر و درامن کشم | ۱۸۴ | بکنند تو گرفتار و دیدام تو اسیر |
| ۱۸۴ | از دمای نفس بد را حلقه پیر این کنم | ۱۸۴ | نظر دریغ دار از من اسی متلور |
| ۱۸۴ | تخم عشق تو بچه آنکه بر آید به زبانم | ۱۸۴ | که به دریغ نمیدارد از خالاق نور |
| | زنگه فرار خبر میدهد از سحر نمانم | | شش |
| ۱۸۴ | عشق بازی من آخر بهمان آوردم | ۱۸۴ | تند رستان را نهاده در دلش |
| | با آن افسانه که دل من سحر میکند | ۱۸۴ | خوبه بهم زد و بگویم در دلش |
| ۱۸۴ | چون که به من بر سر حال بودم | ۱۸۴ | دست که دید که غائب شده است ازین شهر |
| | شازاد سحر و جادو در ده احوال بودم | ۱۸۴ | گرفته از سرستی و عاشق سرخوشش |
| ۱۸۴ | تا اگر کس بگردد به پاس تو ندیم | ۱۸۴ | چرخ که بایار است نشانده گوزن و بیگانه باش |
| | باید که از تو فراموشش بکنم و غمش | ۱۸۴ | نکته بر سینه من در نیست موانه استش |
| ۱۸۴ | گفته اند که کار گویشم | | ل |
| | بر چه به پیشگاه گویشم | ۱۸۴ | جزای آنکه گفتیم شکر روز و مهال |

| بیت | شعر | بیت |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ۵ | ۱۸۸ | سن آن بدیع صفت را تبرک چون گویم |
| ای باغ حسن چون تو نهالی نیافتم روی زمین کجس تو خاسه نیافتم | ۱۸۹ | که دل بر دوچوگان زلفت چون گویم مادول دوستان بجان بخریم |
| ۱ | ۱۹۰ | و رجهان دشمن است غم نخوریم ماگدایان شیل سلطانیم |
| اگر تو میل محبت کنی و گر نه کنی سن از تو دوست نیستم که سختی بندم ام گر با لطف نیخواسی چاکرم گر به قهر سپید اسنی | ۱۹۱ | شهر بند هوای جستانیم سن آن نیم که دل از مهر دوست دارم و گر ز غم دشمن بجان بسد کارم بهر دم از سر حیرت به تنهای نگرم |
| تو خود بصورت ماشال مانیر واری نظر بحال پریشان مانیت داری تا که روم از عشق تو شوریده بهر سو تا که دهم از شوق تو دیوانه بهر سو | ۱۹۲ | خیر از پای ندارم که زمین می پریم سن این طبع نکم که تو کام بر گیرم گر به نیست از دور و کام بر گیرم نه رفت تا تو نه رفتی خیالت از نظرم |
| خلاف شهر و محبت چه صفت دیدی که بر گشته و از دوستان نه پیدایی | ۱۹۳ | بر رفت در همه عالم به میدلی خیرم |
| خرم آن که چون گل چین باز آئی یا چو ماران بدختره من باز آئی | ۱۹۴ | بلن چند آن که خواجهی جوهر بر سن که بر پشت نیست دارم ز دامن |
| خلاف سرور و روزی تو مان سوگستان و مان چون خنجر بکشتا و چو پیل و گلستان خوش بودیاری بیاری در کنار سبزه زارم مهر یاران وی در هم و ز هم سودان بر کنان | ۱۹۵ | نشان خست بلند ست و طالع میمون عالی العباد نظر بر جمال روز افزون |
| تویدارنی تائی و پر سز می کنی باز از خنیش و آتش مایه می کنی مگر در سخن و نشان نیوشید که روی چون قمار دوستان پوشتید | ۱۹۶ | ای چشمم تو دلفریب جادو چشمم تو غیر چشم آهو راستی گویم بس روی ماند این بالای تو در عبادت می نیاید چهره مرا خواسی تو |

